บทที่สี่: ฉาก*

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องสั้นหรือนวนิยายนั้น ย่อมเกิดขึ้นแก่ตัวละครและย่อมจะเกิดขึ้นในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมกับเหตุการณ์นั้น ๆ เช่น เหตุการณ์ในเรื่อง "ส้มจากซิซิลี" เกิดขึ้นในเวลากลางคืนที่บ้านของเทเรซินาในเมืองเนเบิลส์ เหตุการณ์ในเรื่อง "เหมือนฝันร้าย" เกิดขึ้นในเวลากลางคืนที่บ้านของเบอร์ทาและบ้านของครอบครัวซุมเป็นในเมืองใดเมืองหนึ่งของประเทศเยอรมนี ดังนี้เป็นต้น เวลาและสถานที่ที่เหตุการณ์ในเรื่องสั้นและนวนิยายเกิดขึ้นเรารวมเรียกว่า "ฉาก" (setting) ในเรื่องสั้นและนวนิยายบางเรื่อง ฉากอาจไม่มีความสำคัญนักอาจเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้โดยมิได้ทำให้เรื่องราวเปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่ในเรื่องสั้นและนวนิยายบางเรื่อง ฉากมีความสำคัญมาก จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่นไม่ได้ เพราะจะไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์และไม่สมจริง เช่น เรื่อง "มาดาม เดอ ลูซี" ถ้าเปลี่ยนฉากไปเป็นอย่างอื่น เหตุการณ์เหล่านั้นก็จะไม่เกิดขึ้น หรือเรื่อง *A Tale of Two Cities* ของ Charles Dickens ซึ่งเราบางคนได้เคยอ่านมาแล้วในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่องนี้ใช้ฉากสมัยปฏิวัติใหญ่ในประเทศฝรั่งเศส ถ้าเปลี่ยนไปใช้สมัยอื่นและประเทศอื่น ฉากก็ย่อมจะไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์ หรือในเรื่องสั้นและนวนิยายที่มีการดวลกัน ถ้าเปลี่ยนมาใช้สมัยปัจจุบันเป็นฉาก เรื่องก็ไม่สมจริง เพราะในปัจจุบันนี้การดวลเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

ผู้ประพันธ์มักจะสร้างฉากด้วยวิธีต่อไปนี้

1. ด้วยการบรรยายของผู้ประพันธ์เองหรือด้วยการให้ตัวละครบรรยายในกรณีที่ใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องประเภทที่หนึ่งหรือที่สอง วิธีการนี้ใช้กันมากกว่าวิธีอื่น ดังตัวอย่าง

> ประตูร้านอาหารเฮันรี่ส์เปิดออก และชายสองคนก้าวเข้ามานั่งที่เคานเตอร์
>
> ข้างนอกเริ่มมืด ไฟถนนดวงหนึ่งเปิดอยู่นอกหน้าต่าง ชายทั้งสองที่เคานเตอร์อ่านรายการอาหาร ที่ปลายเคานเตอร์นิก อะดัมส์นั่งมองคนทั้งสองอยู่ เขากำลังสนทนากับยอร์ชเมื่อทั้งสองคนนี้เข้ามา
>
> "ฆาตกร" ของ Ernest Hemingway

---

*William Kenney. *How to Analyze Fiction. New* Y&k: Monarch Press, 1966. PP. 38-45.

M.J. Murphy. *Understanding Unseens: An Introduction to English Poetry and the English Novel for Overseas Students.* London: George Allen & Unwin Ltd.. 1972. PP. 141-48.

Wilfred Stone, Nancy Huddleston Packer. *and Robert* Hoopes. *The Short Story: An Introduction. New* York: McGraw-Hill Book Company, 1976, P. 19.

จากการบรรยายสองย่อหน้านี้ เราทราบว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในเวลาค่ำที่ร้านอาหารเฮ็นรี่ส์

2. ด้วยการใช้ภาษาถิ่น ภาษาถิ่นจะบอกได้ว่าเหตุการณ์ในเรื่องนั้นเกิดขึ้นในส่วนใดของประเทศ ดังตัวอย่าง

> ... "พี่สวมเต๊อะ เป็นคนกรุงถูกแดดลมหนักเข้าจะไม่บาย (ไม่สบาย) ฉานหาพรื้อไม่มันคนนาคนสวน หนังมันหนา...."
>
> - *แผ่นดินแม่ เล่ม 1* ของ รพีพร[1]

นี่เป็นภาษาถิ่นปักษ์ใต้ ซึ่งแสดงว่าเหตุการณ์น่าจะเกิดในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ แต่บางทีก็มิได้เป็นเช่นนั้น เพราะคนปักษ์ใต้ที่พำนักอาศัยในภาคอื่นของประเทศไทย ย่อมจะพูดภาษาถิ่นปักษ์ใต้กันเมื่อพบกัน จึงจำเป็นต้องดูข้อความอื่น ๆ ประกอบด้วยเพื่อให้แน่ใจว่าเหตุการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้นที่ไหน

ในเรื่อง "เหมือนฝันร้าย" มีคำว่า *พรอสต์ (prost)* ซึ่งเป็นคำภาษาเยอรมัน และในเรื่อง "มาดาม เดอ ลูซี" ก็มีคำว่า *ซาเคร่ (sacre)* กับ *เปสต์ (peste)* ซึ่งเป็นคำภาษาฝรั่งเศส คำเหล่านี้แสดงว่าเหตุการณ์น่าจะเกิดในประเทศที่ใช้คำภาษานั้น ๆ แต่ต้องดูข้อความอื่น ๆ ประกอบเพื่อให้แน่ใจเช่นเดียวกัน เพราะชาวเยอรมันหรือชาวฝรั่งเศสเมื่อพบหน้าเพื่อนร่วมชาติของตนในประเทศอื่น ย่อมต้องพูดภาษาของตนอย่างแน่นอน

3. ด้วยการกล่าวถึงสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ของตัวละคร เช่น การแต่งกาย การละเล่น ระบบเงินตราที่ใช้ ขนมธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ ดังตัวอย่าง

> ...บนหีบเหล็กสีเทาลักษมีหรือเลดี้ลาล นั่งเคี้ยวหมากและเอาหนังสือพิมพ์โบกลมให้แก่ตัวเอง รูปร่างของหล่อนเตี้ยและอ้วน อยู่ในวัยเลยสี่สิบ แต่งกายด้วยส่าหรีสีขาวสกปรกขลิบริมด้วยผ้าสีแดง ข้างจมูกด้านหนึ่งมีเครื่องประดับจมูกฝังเพชรส่องประกายแวววาวฝังอยู่ แขนสวมกำไลทองคำข้างละหลายวง หล่อนสนทนาอยู่กับบ๋อยจนกระทั่งเซอร์โมหันเรียกเขาเข้าไปในห้องพักคนโดยสาร พอบ๋อยไปแล้ว หล่อนก็เรียกกุลีขนของที่สถานีซึ่งกำลังเดินผ่านไปให้หยุด
>
> "โบกี้สำหรับผู้หญิงจะจอดตรงไหนจ๊ะ ?"
>
> "สุดชานชาลาพอดีเลยครับ"
>
> กุลีคนนั้นจัดผ้าโพกศีรษะให้เรียบ ยกหีบเหล็กขึ้นทูนศีรษะ แล้วเดินไปตามชานชาลาเลดี้ลาลหิ้วปิ่นโตทองเหลืองใส่อาหารกลางวันเดินตามหลังไป หล่อนหยุด

[1] รพีพร (นามแฝง). *แผ่นดินแม่ เล่ม 1.* กรุงเทพมหานคร : ผดุงศึกษา, 2516, หน้า 147.

ที่แผงขายของตามทางเพื่อซื้อหมากพลูใส่หีบเงินแล้วเดินตามกุลีไป หล่อนนั่งลงบนหีบเหล็ก (ซึ่งกุลีวางลงแล้ว) และเริ่มสนทนากับเขา

- ''Karma' ของ Khushwant Singh

ข้อความที่ยกมานี้แสดงว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นที่สถานีรถไฟ และดูจากการแต่งกาย การใช้เครื่องประดับ และการกินหมากของเลดี้ลาล รวมทั้งการที่กุลีเอาหีบเหล็กทูนศีรษะ แสดงว่าเรื่องนี้น่าจะเกิดขึ้นในประเทศอินเดีย ข้อความตอนอื่น ๆ จะบอกเราว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในประเทศนั้นจริง ๆ

....“ราคาที่คุณคิดแต่ละตารางเมตรยังต่ำกว่าผู้ประมูลรายถัดจากคุณไปถึงสามสิบเพ็นนิกดิฉันขอแนะนำให้คุณเพิ่มอีกตารางเมตรละสิบห้าเพ็นนิก ซึ่งก็ยังทำให้คุณเป็นผู้ประมูลรายต่ำสุดอยู่ดีและคุณก็จะได้เงินเพิ่มอีก 4,500 มาร์ก.....”

- “เหมือนฝันร้าย” ของ Heinrich Böll

ข้อความที่ยกมานี้แสดงว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในประเทศเยอรมนี เพราะเงินมาร์กและเฟ็นนิกเป็นระบบเงินตราที่ใช้กันในประเทศนั้น

4. ด้วยการใช้ภูมิหลัง (background) ทางประวัติศาสตร์ เรื่องสั้นหรือนวนิยายอิงประวัติศาสตร์จำเป็นต้องใช้การสร้างฉากประเภทนี้ ดังตัวอย่าง

โรเบสปิแอร์และดังต็องได้ยกย่องบิโบต์เป็นอันมากที่ทำหน้าที่ด้วยความตั้งอกตั้งใจ บิโบต์เองก็ภูมิใจมากที่ได้ส่งพวกผู้ดีไปสู่กีโยตีนมาแล้ว 50 คน เป็นอย่างน้อย

แต่วันนี้นายทหารชั้นประทวนทุกคนที่ควบคุมด่านต่าง ๆ ได้รับคำสั่งให้เข้มงวดเป็นพิเศษเมื่อเร็ว ๆ นี้ปรากฏว่าพวกผู้ดีหลายคนหนีออกจากประเทศฝรั่งเศสไปยังเกาะอังกฤษได้โดยปลอดภัย มีข่าวลือเรื่องการหลบหนีมาเข้าหู มิหนำซ้ำยังมีบ่อย ๆ ขึ้นและกล้าหาญชาญชัยมากขึ้น ทำให้ประชาชนชาวฝรั่งเศสเองพลอยตื่นเต้นไปกับข่าวเหล่านี้ด้วย สิบเอกโกรสปิแอร์ถูกส่งไปให้กีโยตีนตัดคอเสียคนหนึ่งก็เพราะปล่อยให้พวกผู้ดีครอบครัวหนึ่งหนีออกไปทางประตูทิศเหนือได้ต่อหน้าต่อตา

กล่าวกันว่าคนอังกฤษกลุ่มหนึ่งดำเนินการเรื่องการหลบหนีอย่างกล้าหาญชาญชัยที่กล่าวนี้คนพวกนี้ชอบแส่กับเรื่องของคนอื่น ยอมเสียเวลาอันมีค่ามาลักพาเหยื่ออันชอบธรรมของมาดาม ลา กีโยตีนไป ข่าวลือเหล่านี้ขยายกว้างขวางออกไปทุกที ไม่ต้องสงสัยเลยว่าพวกอังกฤษที่ชอบแกว่งเท้าหาเสี้ยนเหล่านี้มีอยู่จริง ยิ่งกว่านั้นดู

เหมือนจะมีหัวหน้าที่มีความกล้าหาญอย่างน่ามหัศจรรย์เสียด้วย มีเรื่องประหลาด ๆ เล่ากันว่าชาวอังกฤษคนนี้กับพวกผู้ดีชาวฝรั่งเศสที่เขาช่วยชีวิตจะหายตัวได้เมื่อมาถึงด่านและหนีออกประตูไปได้เหมือนเทพยดาบันดาล

- *The Scarlet Pimpernel* ของ **Baroness Orczy**[2]

The Scarlet Pimpernel เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ในเรื่องเริ่มต้นในกรุงปารีสเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1792 หลังจากการปฏิวัติใหญ่เพียงสามปี ผู้ประพันธ์ได้ใช้ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ คือ การประหารชีวิตพวกผู้ดีฝรั่งเศสด้วยเครื่องกีโยตีนมาสร้างเป็นฉาก นอกจากนั้นยังกล่าวถึงโรเบสปิแอร์ (Robespierre) และดังต็อง (Danton) ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสยุคนั้นด้วย ทำให้เกิดความสมจริง ส่วนชื่อบิโบต์ (Bibot) นั้นอาจเป็นชื่อที่สมมุติขึ้น

ฉากย่อมสร้างบรรยากาศของเรื่องสั้นและนวนิยาย อาจทำให้เกิดความรู้สึกหดหู่ ความน่ากลัว ความอ้างว้าง ความชื่นบาน ความเศร้าโศก ฯลฯ ทั้งยังมีอิทธิพลต่อตัวละครอีกด้วย แต่เนื่องด้วยเรื่องสั้นมีความยาวค่อนข้างจำกัด ผู้ประพันธ์จะต้องประหยัดถ้อยคำในการสร้างฉาก สิ่งไรไม่จำเป็นก็ต้องทิ้งไปเสีย

เพื่อให้เราเข้าใจวิธีการสร้างฉากดีขึ้น ในบทนี้เราจะอ่านเรื่องสั้นสักสองเรื่อง และจะพิจารณาปัญหาต่อไปนี้

1. ผู้ประพันธ์สร้างฉากด้วยวิธีใด
2. ผู้ประพันธ์ใช้ฉากสร้างบรรยากาศอย่างไรหรือไม่
3. ฉากของเรื่องมีอิทธิพลต่อตัวละครอย่างไรหรือไม่
4. ฉากของเรื่องจะเปลี่ยนไปใช้เป็นอย่างอื่นได้หรือไม่โดยที่ความสำคัญของเรื่องมิได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย.

---

[2]Baroness Orczy. ***The Scarlet Pimpernel. New*** York : **New American Library.** ***1974. pp. 3-4.***

เรื่องที่ 1

ผีหลอก*

ในวัยเด็กผมอาศัยอยู่กับลุงที่สำนักสงฆ์ของท่านในนอร์แลนด์หลายปี ระยะเวลานั้นลำบากไม่น้อยสำหรับผม ไหนจะต้องทำงานหนัก ไหนจะต้องถูกทำโทษ แทบจะไม่มีเวลาเล่นหรือสนุกสนานใด ๆ เลย ลุงของผมเข้มงวดกับผมเหลือเกินจนผมรู้สึกว่าการได้หลบไปอยู่เสียคนเดียวเงียบ ๆ เป็นความสุขมาก ถ้าผมหาเวลาว่างได้ ผมมักจะเข้าป่าหรือไปที่ป่าช้า เดินไปตามหลุมฝังศพและไม้กางเขน ฝันไป คิดไป และพูดกับตัวเองดัง ๆ

สำนักสงฆ์แห่งนี้มีบริเวณสวยงามหาที่เปรียบได้ยาก ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำกลิมมาซึ่งกว้างและมีโขดหินระเกะระกะ เสียงของแม่น้ำนี้ดังทั้งกลางคืน แต่ละวันมันจะไหลลงไปทางทิศใต้บ้างหรือไหลขึ้นไปทางทิศเหนือบ้าง แล้วแต่ว่าน้ำจะขึ้นหรือลง แต่เสียงของมันจะดังอยู่ไม่ขาดและกระแสน้ำจะไหลเชี่ยวปาน ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นในฤดูร้อนหรือฤดูหนาว ไม่ว่าจะไหลไปทางทิศไหน

โรงสวดกับป่าช้าตั้งอยู่บนเนินเขา ตัวโรงสวดสร้างเป็นรูปไม้กางเขน ป่าช้าไม่เคยมีการดูแล และไม่เคยมีดอกไม้บนหลุมฝังศพ แต่ใกล้กำแพงป่าช้ามีต้นราสพ์เบอรี่ผลโตรสอร่อยเนื่องด้วยได้ปุ๋ยอย่างดีจากใต้ดินขึ้นอยู่มากมาย ผมรู้จักหลุมฝังศพทุกหลุมและแผ่นจารึกทุกแผ่น และกางเขนที่ปักไว้ใหม่ ๆ นั้น เมื่อนานวันเข้าก็เริ่มเอน และในที่สุดเมื่อถูกลมพายุพัดก็จะล้มไปเลย

แต่ถึงแม้จะไม่มีดอกไม้บนหลุมฝังศพก็มีหญ้าขึ้นอยู่ทั่วป่าช้า หญ้าพวกนี้สูงและรก ผมมักจะมานั่งฟังเสียงลมพัดผ่านพงหญ้าที่สูงถึงเอวของผม ในระหว่างที่ลมพัดจัดนี้ กังหันลมบนหลังคาโรงสวดก็จะหมุนไปมา และเสียงของเหล็กที่ขึ้นสนิมก็จะดังได้ยินทั่วสำนักสงฆ์ เสียงมันดังเหมือนกับว่าเหล็กชิ้นหนึ่งกำลังกัดกับเหล็กอีกชิ้นหนึ่ง

เมื่อสัปเหร่อทำงานผมมักจะชวนแกคุย แกเป็นคนเอาจริงเอาจัง ไม่ค่อยยิ้ม แต่สนิทกับผมมากในขณะที่แกโยนดินจากหลุมฝังศพที่กำลังขุดอยู่ ถ้าบังเอิญเสียมของแกตักเอากระดูกขาชิ้นใหญ่หรือหัวกระโหลกติดขึ้นมาด้วย แกจะบอกให้ผมถอยไปอยู่ห่าง ๆ

ตามหลุมฝังศพผมมักจะพบเศษกระดูกซึ่งผมจะเอาฝังดินเสียอีกดังที่สัปเหร่อสอนผมไว้ ผมคุ้นกับกระดูกคนจนไม่รู้สึกขยะแขยง ใต้ถุนโรงสวดด้านหนึ่งมีห้องใต้ดินที่เขาเอากระดูก

---

* แปลและเรียบเรียงจากเรื่อง "An Apparition" ของ Knut Hamsun

ไปกองไว้ ผมเคยไปนั่งตรงนั้นคราวละหลาย ๆ ชั่วโมง เอาอ้ายโน่นเคาะอ้ายนี่ หรือบางทีก็เอาเศษกระดูกขีดพื้นเล่นเป็นรูปต่าง ๆ

วันหนึ่งผมพบฟันซี่หนึ่งในป่าช้า เป็นฟันหน้า แข็งแรงและขาวใส ผมเก็บใส่กระเป๋าโดยไม่ได้นึกถึงอะไรมาก ตั้งใจว่าจะใช้มันให้เป็นประโยชน์สักอย่างหนึ่ง จะเอาตะไบถูให้เป็นรูปแปลก ๆ และฝังลงในไม้ที่ผมกลึงไว้ ผมเอาฟันซี่นั้นกลับบ้าน

ตอนนั้นเป็นฤดูใบไม้ร่วงและมืดเร็ว ผมมีงานที่จะต้องทำหลายอย่าง กว่าจะไปถึงครัว ซึ่งผมจะจัดการกับฟันซี่นั้นได้เวลาก็ล่วงไปราวสองชั่วโมง ในระหว่างนั้นพระจันทร์ครึ่งดวงโผล่ขึ้นมาแล้ว

ในครัวไม่มีแสงสว่างและผมอยู่แต่ลำพัง ผมไม่กล้าจุดตะเกียงเพราะกลัวว่าพวกแมลงจะมารบกวน แต่ก็ยังมีแสงไฟที่ลอดออกมาทางปากเตาพอที่จะทำงานได้ถ้าใส่ฟืนเต็มที่ ดังนั้นผมจึงออกไปที่โรงเก็บฟืน

โรงเก็บฟืนมืดสนิท ในระหว่างที่ผมควานหาไม้ฟืน ก็รู้สึกว่ามีอะไรเหมือนนิ้วมือคนมาแตะที่ศีรษะเบา ๆ

ผมหันมองไปข้างหลังทันที แต่ไม่เห็นใคร ผมเหวี่ยงแขนไป ก็ไม่ถูกใคร ผมร้องถามว่ามีใครอยู่ตรงนั้น ก็ไม่มีเสียงตอบ

ผมไม่ได้สวมหมวก ผมเอามือคลำศีรษะตรงที่ถูกแตะ รู้สึกว่ามีอะไรเย็น ๆ เหมือนน้ำแข็งจนผมต้องลดมือลง "แปลกจริง!" ผมคิด ผมเอามือลูบผมดูอีกครั้งหนึ่ง อะไรที่เย็น ๆ นั้นหายไป ผมคิดว่า "อะไรหล่นจากหลังคามาโดนหัวเราหรือยังไง?"

ผมหอบฟืนเข้าไปในครัว ก่อไฟขึ้น และรอจนกระทั่งมีแสงไฟแวบออกมาทางปากเตา แล้วผมก็เอาตะไบกับฟันซี่นั้นออกมา

มีเสียงเคาะหน้าต่าง

ผมเงยหน้าขึ้น ทางด้านนอกชายคนหนึ่งยืนเอาหน้าประทับกับกรอบหน้าต่าง เขาเป็นคนแปลกหน้า ผมไม่เคยเห็นเขาเพราะผมรู้จักทุกคนในหมู่บ้านนี้ดี เขามีหนวดสีแดงและผ้าพันคอสีแดง สวมหมวกทำด้วยผ้าน้ำมันมีปีกปิดต้นคอ สิ่งที่ผมไม่ได้คิดในตอนนั้นแต่มาคิดขึ้นได้ในตอนหลังก็คือว่าผมมองเห็นศีรษะของเขาอย่างชัดเจนในความมืดจากส่วนของบ้านที่ไม่ได้รับแสงสว่างจากดวงจันทร์เลยได้อย่างไร ผมมองเห็นหน้านั้นได้ชัดมาก มันซีดจนเกือบขาวและตาจ้องผมเขม็ง

หนึ่งนาทีผ่านไป แล้วชายคนนั้นก็ยิ้ม ไม่มีเสียงหัวเราะดังให้ผมได้ยิน ตาของเขายังจ้องเป๋งเหมือนเดิม เขายิ้ม

ผมปล่อยเครื่องมือหลุดมือโดยไม่รู้ตัวและตัวสั่นตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า จากใบหน้าที่ยิ้มแสยะอยู่ที่กรอบหน้าต่างข้างนอก ผมเห็นฟันของเขามีช่องโหว่ ฟันซี่หนึ่งหายไป

ผมนั่งมองไปข้างหน้าด้วยความทรมาน อีกหนึ่งนาทีผ่านไป หน้านั้นเปลี่ยนสี กลายเป็นสีเขียวแก่แล้วแดงแก่ แต่ยังยิ้มอยู่อย่างเดิม ผมยังมีสติอยู่ ยังเห็นทุก ๆ สิ่งรอบตัวผม ไฟในเตากำลังลุกโพลงและทอดลำแสงออกมาถึงบันไดทางฝ่าห้องด้านตรงข้าม ผมได้ยินเสียงนาฬิกาในห้องหญิงคนใช้ซึ่งอยู่ทางฝ่าห้องอีกด้านหนึ่งเดิน ผมเห็นอะไรทุกอย่างได้ชัดเจนจนกระทั่งเห็นว่าหมวกที่เขาสวมอยู่นั้นสีดำแต่ขอบสีเขียว

แล้วชายคนนั้นก็ค่อย ๆ หดศีรษะลงไป จนท้ายที่สุดอยู่ใต้ระดับหน้าต่าง เหมือนกับว่าถูกธรณีสูบลงไป ผมมองไม่เห็นเขาอีก

ผมตกใจมาก ตัวสั่น เอามือควานหาฟันซี่นั้นบนพื้น แต่ตาก็ไม่กล้าละจากหน้าต่าง กลัวว่าหน้านั้นจะโผล่มาให้เห็นอีก

เมื่อผมพบฟัน ผมก็อยากเอามันกลับไปไว้ที่ป่าช้าเสียในตอนนั้น แต่ไม่กล้าไป ผมจึงนั่งอยู่ต่อไป ไม่กล้าขยับตัวเสียด้วยซ้ำ ผมได้ยินเสียงฝีเท้าในลานบ้าน และเห็นสาวใช้คนหนึ่งสวมรองเท้าไม้เดินอยู่ แต่ผมไม่กล้าเรียกหล่อน เสียงฝีเท้านั้นก็เลยผ่านไป เวลาอันยาวนานล่วงไป ไฟในเตากำลังจะดับ ไม่มีใครมาช่วยผมเลย

ครั้นแล้วผมจึงกัดฟันลุกขึ้นเปิดประตู เดินถอยหลังออกจากครัว จับตามองที่หน้าต่างที่ชายคนนั้นได้มายืนอยู่ตลอดเวลา เมื่อออกมาในลานบ้านแล้ว ผมก็วิ่งแจ้นไปที่โรงม้าเผื่อจะได้พบเด็กเลี้ยงม้าที่จะไปป่าช้าด้วยกันกับผม

แต่ที่โรงม้าไม่มีใครเลย

ในระหว่างนั้นผมใจกล้าขึ้นเพราะอยู่ในที่โล่งแจ้งและตั้งใจว่าจะไปที่ป่าช้าแต่ลำพัง นอกจากนั้น ผมไม่อยากนำเรื่องนี้ไปเล่าให้คนอื่นฟัง เพราะอาจจะรู้ถึงหูลุงและอาจจะถูกท่านบังคับให้เล่าเรื่องนี้ ดังนั้นผมจึงขึ้นเนินไปคนเดียว เอาฟันซี่นั้นห่อผ้าเช็ดหน้าไปด้วย

ผมหยุดใกล้ประตูป่าช้า ความกล้าไม่มีหลงเหลืออยู่จนนิดเดียว ผมได้ยินเสียงแม่น้ำ แต่นอกจากนั้นแล้วก็มีแต่ความเงียบ ที่ประตูใหญ่ทางเข้าป่าช้าไม่มีบานประตู มีแต่โค้งประตูสำหรับผ่านเข้าออก ผมยืนทางฟากหนึ่งของซุ้มประตูนี้ โผล่ศีรษะเข้าไปดูว่าควรจะเข้าไปหรือไม่

แล้วผมก็ต้องทรุดตัวลงบนทางเดินนั่นเอง ถัดประตูไปไม่มากนัก ชายคนนั้นยืนอยู่ระหว่างหลุมฝังศพ หน้าของเขาขาวเหมือนเดิม และเมื่อเขาหันมาทางผมเขาก็พยักพเยิดให้ผมเข้าไปในป่าช้า

ผมถือว่านี่เป็นคำสั่ง แต่ก็ไม่กล้าเข้าไป ผมนอนอยู่ตรงนั้นนาน มองหน้าเขา ผมวิงวอนเขา แต่เขาก็ยังยืนเฉยอยู่

ต่อจากนั้นก็มีสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นที่ทำให้ผมกล้าขึ้นมาอีก ผมได้ยินเสียงเด็กเลี้ยงม้าคนหนึ่งทำอะไรอยู่ไม่ทราบใกล้กับยุ้งข้าว การมีสิ่งมีชีวิตอยู่ใกล้ทำให้ผมลุกขึ้น ชายคนนั้นเริ่มถอยหลังไปช้า ๆ เขาไม่ได้เดิน แต่ลอยไปเหนือหลุมฝังศพ พยักพเยิดให้ผมตามไปตลอดเวลา ผมก้าวเข้าประตู ชายคนนั้นก็ยังพยักหน้าให้ผมเข้าไปใกล้เขายิ่งขึ้น ผมเดินอีกสองสามก้าวแล้วยืนเฉย ไปต่อไปอีกไม่ได้แล้ว ด้วยมืออันสั่นผมหยิบฟันซี่นั้นออกจากห่อผ้าเช็ดหน้าแล้วขว้างมันไปในป่าช้าอย่างสุดแรง ในทันทีนั้นเองไก่เหล็กบนหลังคาโรงสวดก็หมุนไปและเสียงอันแหลมของมันก็เสียดแทงเข้าไปในกระดูกและไขข้อของผม ผมวิ่งออกประตูป่าช้า ลงเนินกลับมาบ้าน เมื่อผมกลับเข้าไปในครัวอีก พวกที่บ้านก็เห็นหน้าของผมขาวเหมือนหิมะ

หลายปีผ่านไปนับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์นี้มา แต่ผมยังจำได้ทุกอย่าง ผมยังมองเห็นตัวเองคุกเข่าอยู่ใกล้ประตูป่าช้า และยังมองเห็นภาพชายหนวดแดงนั้นได้ ผมไม่อาจคะเนอายุของเขาอาจจะ 20 หรือ 40 ปีก็ได้ ด้วยเหตุที่ว่ามิใช่ครั้งสุดท้ายที่ผมเห็นเขา ในตอนหลังผมเก็บเรื่องอายุของเขามาคิด แต่จนกระทั่งบัดนี้ผมก็ยังไม่แน่ใจว่าอายุของเขาจะสักเท่าไร

ชายคนนี้กลับมาในตอนเย็นและตอนกลางคืนหลายครั้ง เขาจะยิ้มอย่างกว้างขวาง ให้เห็นว่าฟันซี่นั้นยังไม่มี แล้วก็หายไป

หิมะตก ผมจึงไม่ได้ไปที่ป่าช้าเพื่อฝังฟันซี่นั้น และชายคนนั้นก็มาหาผมตลอดฤดูหนาว แต่ทอดระยะเวลาให้ห่างออกไปอีกหน่อย ความกลัวของผมหายไป แต่เขาทำให้ผมหมดความสุขจนหลาย ๆ ครั้งในช่วงเวลานั้น ผมคิดจะยุติความทรมานโดยกระโดดแม่น้ำกลิมมาในเวลาที่น้ำเต็มฝั่งให้ตายเสียรู้แล้วรู้รอดไป

พอถึงฤดูใบไม้ผลิ ชายคนนั้นก็หายไปเลย

หายไปเลยหรือครับ? หามิได้ ไม่ถึงขนาดนั้น เขามาเพียงครั้งเดียวแล้วก็ไม่มาเสียอีกนาน สามปีหลังจากที่ผมพบเขาครั้งแรก ผมออกจากนอร์แลนด์ไปอยู่ที่อื่นเสียปีหนึ่ง เมื่อกลับมาแล้วผมก็รับศีลมหาสนิทและรู้สึกว่าตัวเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว ผมไม่ได้อยู่กับลุงที่สำนักสงฆ์อีก แต่กลับไปอยู่กับพ่อแม่ที่บ้าน

บ่ายวันหนึ่งในฤดูใบไม้ร่วงเมื่อผมเข้านอนตั้งใจจะให้หลับอยู่นั้น มือเย็น ๆ ข้างหนึ่งก็วางลงบนหน้าผากผม ผมลืมตาขึ้น เห็นชายคนนั้นนั่งอยู่บนเก้าอี้ตัวหนึ่ง ผมไม่ได้นอนคนเดียวในห้องนั้น มีน้องชายอีกสองคนนอนอยู่ด้วย ผมไม่ได้ปลุกน้องหรอก เมื่อผมรู้สึกว่ามือเย็น ๆ ที่หน้าผาก ก็ยกมือขึ้นปัดและร้องว่า "ไปให้พ้น"

น้องชายทั้งสองถามว่าผมพูดกับใคร

เมื่อชายคนนั้นนั่งนิ่ง ๆ ได้สักครู่หนึ่ง เขาก็โยกตัวไปมา ในระหว่างที่ทำเช่นนั้นตัวของเขาก็ยาวขึ้น ๆ จนกระทั่งในที่สุดสูงเกือบจรดเพดาน เมื่อเห็นว่าจะสูงขึ้นไปไม่ได้อีกแล้ว เขาก็ลุกขึ้นและลอยเหนือพื้นห้องจากเตียงนอนของผมไปที่เตาไฟแล้วหายไป

เขาไม่เคยเข้าใกล้ตัวผมมากเท่าคราวนั้น ผมจ้องหน้าเขา ตาของเขาเหม่อลอย แต่มีเล่ห์กระเท่ห์ เขามองดูผม แต่เหมือนกับมองทะลุตัวผมไปสู่โลกอื่น ผมสังเกตเห็นว่าเขามีตาสีเทา หน้าตาของเขาเฉยเมย ไม่ยิ้ม เมื่อผมปัดมือเขาและบอกว่า "ไปให้พ้น" เขาก็ดึงมือกลับไปช้า ๆ ตลอดเวลาที่เขานั่งข้างเตียงผม เขาไม่ได้กะพริบตาสักครั้งเดียว

สองสามเดือนหลังจากนั้นเมื่อเข้าฤดูหนาวและผมออกจากบ้านอีกครั้งหนึ่ง ผมได้ไปอาศัยบ้านของพ่อค้าคนหนึ่งอยู่ ผมได้ช่วยทำงานในร้านและออฟฟิศของเขา ที่นี่ผมพบชายคนนั้นเป็นครั้งสุดท้าย

เย็นวันหนึ่งผมขึ้นไปที่ห้องพัก จุดตะเกียงและเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ตามปกติผมจะเอารองเท้าไปวางทิ้งไว้ให้เด็กขัด ผมเปิดประตูขณะที่ถือรองเท้าอยู่

ชายหนวดแดงคนนั้นยืนอยู่ที่ระเบียง ข้างหน้าผม

ผมทราบดีว่ามีคนอยู่ในห้องถัดไป ดังนั้นผมจึงไม่กลัว ผมพูดเบา ๆ พอได้ยินว่า "มาอีกแล้วรึ?" ครู่ต่อมาชายคนนั้นอ้าปากกว้างและยิ้ม ผมไม่รู้สึกประทับใจกับยิ้มของเขาเสียแล้ว แต่คราวนี้ผมรู้สึกว่าน่าสนใจ ฟันที่หายไปซี่นั้นกลับมาอยู่ที่เดิมเรียบร้อยแล้ว

คงจะมีใครเอามันไปฝังดินไว้ หรือว่าในหลายปีนี้มันอาจจะแตกออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยปนไปกับธุลีดินที่มันถูกแยกออกมาก็ได้ พระเป็นเจ้าเท่านั้นที่ทราบ

ชายคนนั้นหุบปาก แต่ผมยังยืนอยู่ที่ประตู เขาหมุนตัวกลับและลงบันไดแล้วหายไปที่เชิงบันไดนั่นเอง

ผมไม่เคยเห็นเขาอีก หลายปีผ่านไปนับแต่นั้นมา...

ทูตผมแดงจากยมโลกตนนี้ได้ฝากความหวาดกลัวที่ไม่สามารถบรรยายได้ให้แก่วัยเด็กของผม ได้ทำอันตรายอย่างใหญ่หลวงให้แก่ผม ตั้งแต่นั้นมาผมเคยถูกผีหลอกหลายครั้ง ผมเคย

เผชิญหน้ากับสิ่งที่ไม่อาจอธิบายได้อีกหลายหน แต่ก็ไม่มีสิ่งใดที่สร้างรอยพิมพ์ใจอันแรงกล้าเท่ากับที่ผมพบกับเขา

เขามิได้ทำให้ผมหวาดกลัวอย่างเดียว ผมเชื่อว่าเขาเป็นต้นเหตุที่ทำให้ผมรู้จักขบฟันและทำตัวให้แข็งที่อด้วย เมื่ออายุมากขึ้นผมทราบได้ดีว่าการที่เป็นเช่นนี้ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานมาก.

คำอธิบาย

เรื่องสั้นหรือนวนิยายประเภทลึกลับสยองขวัญและเหนือธรรมชาติจะถือว่าฉากเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ถ้าผู้ประพันธ์สามารถสร้างฉากให้น่ากลัวและตัวละครได้รับอิทธิพลจากฉากนั้นอย่างเต็มที่ ก็นับว่าผู้ประพันธ์ได้รับความสำเร็จในการเขียนเรื่องประเภทนี้ ส่วนที่ว่าตัวละครจะได้รับอิทธิพลจากฉากเพียงไรนั้น เราจะเข้าใจได้ดีถ้าเราสมมุติตนเองว่าเป็นตัวละครในเรื่องนั้น

สำหรับเรื่องนี้ผู้ประพันธ์สร้างฉากด้วยการบรรยาย ในย่อหน้าแรกเราทราบว่าเรื่องนี้เกิดขึ้นในนอร์แลนด์ ในย่อหน้าที่สองเราทราบว่าสำนักสงฆ์ที่เหตุการณ์สำคัญบางตอนเกิดขึ้นตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำกลิมมา ในย่อหน้าที่สามเราทราบว่าสำนักสงฆ์แห่งนี้มีโรงสวดกับป่าซ้าตั้งอยู่บนเนินเขามีหลุมฝังศพซึ่งไม่ใคร่มีใครสนใจ ในย่อหน้าที่สี่เราทราบว่าป่าซ้านี้รก หลังคาโรงสวดมีกังหันลมซึ่งจะมีเสียงดังมากเมื่อลมพัดจัด เมื่อเราอ่านต่อ ๆ ไปก็จะทราบว่าเรื่องนี้เกิดขึ้นในระยะเวลาอันยาวนานพอสมควร แต่เหตุการณ์สำคัญมักเกิดขึ้นในตอนกลางคืนอันเป็นธรรมเนียมของเรื่องสั้นและนวนิยายประเภทนี้

เมื่อเราเดินผ่านป่าซ้าที่มีหญ้าขึ้นเป็นพง มีต้นไม้ขึ้นครึ้มและมีหลุมฝังศพระเกะระกะแม้ในเวลากลางวันก็จะรู้สึกว่าสถานที่ดังกล่าวมีบรรยากาศที่อ้างว้างวังเวงน่ากลัว และเราย่อมรู้สึกกลัวโดยไม่ต้องสงสัย ป่าซ้ารก หลุมฝังศพที่เรียงรายกัน และเวลากลางคืนในป่าซ้าที่ไร้ผู้คนในเรื่องนี้ย่อมสร้างบรรยากาศดังกล่าวได้ง่ายขึ้น แม้ตัวละครในเรื่องนี้จะมิใช่คนขวัญอ่อนดังพฤติการณ์ของเขาที่แสดงไว้ในตอนต้น ๆ เรื่อง แต่ฉากของเรื่องนี้ก็ทำให้ "ความกล้าไม่มีหลงเหลืออยู่จนนิดเดียว" ได้เหมือนกัน ถ้าในตอนนี้เราสมมุติตัวเองเป็นตัวละครในเรื่องก็จะเห็นอิทธิพลของฉากได้อย่างซาบซึ้ง

ถ้าเราเปลี่ยนสถานที่และเวลาไปเป็นอย่างอื่น เช่น เปลี่ยนเป็นสถานที่ที่มีคนสัญจรไปมา และเปลี่ยนเป็นเวลากลางวัน เหตุการณ์เหล่านี้อาจไม่เกิดขึ้นเลย

คำถาม

1. เรื่องนี้ใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องประเภทที่หนึ่ง ถ้าเปลี่ยนไปใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องประเภทที่สาม จะมีผลเสียอย่างไร

2. เหตุการณ์สำคัญของเรื่องที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลามีอะไรบ้าง เป็นเหตุเป็นผลกันหรือไม่

3. มีความขัดแย้งตอนใดบ้าง เป็นความขัดแย้งประเภทใด

4. ผู้ประพันธ์สร้างตัวละครด้วยวิธีใด ยกข้อความประกอบคำตอบของท่าน

5. ชื่อเรื่อง "ผีหลอก" ตรงไปตรงมาเกินไป ลองตั้งชื่อใหม่ให้ชวนอ่านมาสัก 1 ชื่อ.

เรื่องที่ 2

เนื้อคู่ *

ตะวันยังไม่ขึ้น เหนือยอดเขาวิสุเวียสมีหมอกสีเทาเป็นวงกว้างทอดยาวไปถึงเมืองเนเปิลส์ และปกคลุมเมืองเล็ก ๆ ที่ตั้งอยู่ตามแนวฝั่งทะเล ทะเลเรียบ แต่บนท่าจอดเรือซึ่งอยู่ในอ่าวเล็ก ๆ ใต้ฝั่งทะเลที่มีหินโสโครกของซอร์เร็นโตลงไป ชาวประมงหลายคนกับภรรยากำลังใช้เชือกขนาดใหญ่ลากเรือกับอวนซึ่งวางไว้ในทะเลตลอดคืนขึ้นฝั่ง บางคนก็กำลังเตรียมเรือ แต่งใบเรือให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ลากกรรเชียงและเสากระโดงออกมาจากถ้ำใหญ่ที่ใช้กับเครื่องมือเครื่องใช้ในการจับปลา ไม่มีใครอยู่ว่าง ๆ สักคนเดียว แม้ผู้สูงอายุซึ่งไม่ออกทะเลอีกแล้วก็มาเข้าแถวช่วยลากอวน ส่วนหญิงชราก็จะทอผ้าหรือปั่นฝ้ายบนหลังคาบ้าน มิฉะนั้น ก็ช่วยเลี้ยงหลานในขณะที่ลูกสาวของแกช่วยสามีทำงาน

"เห็นไหม ราเคลา? นั่นไงล่ะหลวงพ่อของเรา" หญิงชราคนหนึ่งพูดกับเด็กหญิงอายุสิบขวบซึ่งกำลังเอาแกนเครื่องปั่นฝ้ายเล็ก ๆ แกว่งไปมา "หลวงพ่อกำลังลงเรือ อันโตนิโยจะกรรเชียงหลวงพ่อข้ามฟากไปคาปรี แหม ดูท่าทางหลวงพ่อยังไม่หายง่วงเลย!" แล้วแกก็โบกมือให้หลวงพ่อร่างเล็กแต่หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสซึ่งกำลังเอาผ้าสีดำปูลงบนกระทงเรือก่อนจะนั่ง คนอื่น ๆ บนฝั่งหยุดทำงานเพื่อมองดูหลวงพ่อออกเดินทาง และหลวงพ่อก็พยักหน้าให้และทักทายคนนั้นคนนี้ทั่วหน้า

"แต่ทำไมท่านต้องไปคาปรีด้วยล่ะ ยาย?" เด็กน้อยถาม "คนที่นั่นไม่มีพระหรือ ต้องขอยืมพระของเราไปด้วยหรือ?"

"อย่าโง่ไปเลย" หญิงชราตอบ "ที่โน่นก็มีพระเยอะแยะไป มีโบสถ์สวย ๆ งาม ๆ ด้วย แถมยังมีฤษีซึ่งเราไม่มี แต่มีคุณนายคนสำคัญอยู่ที่นั่นคนหนึ่ง คุณนายเคยอยู่ที่ซอร์เร็นโตนานและหล่อนไปป่วยอยู่ที่โน่น หลวงพ่อก็เลยต้องไปปลอบใจหล่อนบ่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อพวกญาติ ๆ ของหล่อนคิดว่าหล่อนจะมีชีวิตอยู่ไม่ข้ามคืน ทีนี้ พระแม่พรหมจารีผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ช่วยให้หล่อนกลับมีสุขภาพดีและแข็งแรงเหมือนเดิม ทำให้หล่อนลงมาอาบน้ำทะเลได้ทุกวัน เมื่อหล่อนออกจากที่นี่ไปอยู่ที่คาปรีหล่อนได้อุทิศเงินก้อนใหญ่ให้แก่ศาสนาและคนยากจน ว่ากันว่าหล่อนไม่อยากย้ายไปเลยจนกระทั่งหลวงพ่อให้สัญญาว่าท่านจะไปเยี่ยมหล่อนที่นั่นเพื่อให้หล่อนสารภาพบาปกับท่าน ดูเถอะว่าหล่อนนับถือหลวงพ่อแค่ไหน และนับว่าเป็นบุญของพวกเราที่ได้พระอย่าง

---

*แปลและเรียบเรียงจากเรื่อง "L'arrabbiata" ของ Paul Heyse

หลวงพ่อเพราะท่านเก่งพอ ๆ กับอาร์ชบิชอปและพวกคนชั้นสูงก็ขึ้นกับท่านมาก ขอพระแม่มาเรียจงคุ้มครองหลวงพ่อด้วย!" กล่าวแล้วแกก็โบกมือให้เรือลำเล็กที่กำลังจะออกจากท่า

"วันนี้อากาศคงจะดีไม่ใช่รึ ลูก?" หลวงพ่อร่างเล็กถาม มองไปทางเนเปิลส์อย่างไม่แน่ใจ

"ตะวันยังไม่ขึ้นเลยครับ" เด็กหนุ่มตอบ "แดดคงจะขับไล่หมอกให้หายไปได้"

"ถ้างั้นเราไปกันเถอะ" จะได้ถึงก่อนแดดร้อน"

อันโตนิโยจับหางเสืออันยาวเพื่อคัดท้ายเรือออกสู่ท้องน้ำ แต่ในทันใดนั้นเขาก็หยุดมองไปทางหัวถนนชันที่ทอดจากเมืองซอร์เร็นโตมายังท่าจอดเรือ เห็นหญิงสาวร่างบอบบางคนหนึ่งก้าวยาว ๆ มาบนก้อนหินและโบกผ้าให้เขา เธอหนีบห่อผ้ามาใต้รักแร้และเครื่องแต่งตัวออกจะมอซอเต็มที แต่กิริยาอาการของเธอค่อนข้างจะเป็นผู้ดีแม้จะประเปรียวอยู่บ้าง ผมสีดำที่เธอถักพันไว้รอบศีรษะดูไม่ผิดกับกระบังหน้า

"รออะไรอยู่รึ?" หลวงพ่อถาม

"มีคนกำลังลงมาที่เรือ คงจะไปคาปรีด้วย ถ้าหลวงพ่อไม่ขัดข้อง เราคงไม่ต้องรอนานหรอกครับ เพราะเธอเป็นหญิงสาวอายุแค่สิบแปดเท่านั้นเอง"

ตอนนี้เด็กสาวโผล่ขึ้นจากหลังกำแพงที่ล้อมถนนไว้ "ลอเรลลานั่นเองแหละ!" หลวงพ่ออุทาน "หล่อนมีธุระอะไรที่คาปรีนะ ?"

อันโตนิโยยักไหล่ เด็กสาวรีบสาวเท้าเข้ามา ตามองตรงไปข้างหน้า

"สวัสดี แม่สาวปากจัด!" พวกชาวเรือหนุ่ม ๆ ตะโกนทัก เด็กหนุ่มเหล่านี้คงจะพูดอะไรมากกว่านั้นถ้าไม่เกรงใจหลวงพ่อ เพราะการที่เด็กสาวนิ่งเฉยไม่แยแสกับคำทักของตนทำให้พวกเขาคันปากมากขึ้น

"สวัสดี ลอเรลลา" หลวงพ่อทักบ้าง "เป็นยังไงบ้าง? เธอจะไปคาปรีด้วยกันหรือ?"

"ค่ะ ถ้าหลวงพ่ออนุญาต"

"ถามอันโตนิโยดูก็แล้วกัน เขาเป็นเจ้าของเรือลำนี้ ทุกคนเป็นนายของทรัพย์สินของตนและพระเป็นเจ้าเป็นนายของเราทุกคน"

"ฉันมีอยู่ครึ่งคาร์ลิโน" ลอเรลลากล่าวโดยมิได้มองหน้าเด็กหนุ่ม **"ถ้าเธอให้ฉันโดยสารไปด้วย"**

"เธอเก็บไว้ใช้ประโยชน์ได้มากกว่าฉัน" เด็กหนุ่มพึมพำและเลื่อนตะกร้าหลายใบที่ใส่ส้มไปรวมไว้ด้วยกันเพื่อจัดที่ให้เธอนั่ง เขานำส้มเหล่านี้ไปขายที่คาปรีเพราะเกาะที่มีแต่หินแห่งนี้ไม่อาจปลูกพืชผลได้พอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีเป็นจำนวนมาก

"ฉันไม่อยากไปโดยไม่เสียค่าโดยสารหรอก" เด็กสาวตอบ พลางเลิกคิ้วสีดำของเธอ

"นี่แน่ะลูกเอ๋ย" หลวงพ่อกล่าว "เขาเป็นเด็กดีและไม่อยากรวยเพราะความจนของเธอเอาละ ลงมาเถอะ" แล้วหลวงพ่อก็ยื่นมือให้เธอ "มานั่งข้างหลวงพ่อนี่ ดูเถอะ เขาเอาเสื้อปูให้เธอนั่งสบาย ๆ เขาไม่ได้ปูให้หลวงพ่อเสียด้วยซ้ำไป แต่คนหนุ่มก็เป็นยังงี้แหละ เขาเอาใจใส่หญิงสาวคนเดียวยิ่งกว่าเอาใจใส่หลวงพ่อถึงสิบรูปเสียอีก เอาละ ไม่ต้องขอโทษหรอก ติโนพระเป็นเจ้าของเราทรงปรารถนาให้สิ่งทั้งหลายเป็นแบบนี้ คือให้สิ่งที่เหมือนกันอยู่ด้วยกัน"

ในระหว่างนี้ลอเรลลาลงเรือแล้ว และหลังจากที่ปัดเสื้อไปเสียทางหนึ่ง เธอก็นั่งลงโดยมิได้พูดสักคำเดียว เด็กหนุ่มเจ้าของเรือปล่อยให้เสื้ออยู่ตรงนั้นและพึมพำอะไรบางอย่างลอดไรฟันออกมา หลังจากนั้นก็ผลักเรือจากท่าออกสู่อ่าว

"เธอมีอะไรอยู่ในห่อผ้าล่ะ?" หลวงพ่อถามขณะที่เรือแล่นออกทะเลอันสดใสเพราะอรุณรุ่ง

"ไหม ด้าย กับขนมปังค่ะ หลวงพ่อ ดิฉันจะต้องขายไหมให้หญิงคนหนึ่งที่คาปรีเพื่อเอาไปทำริบบิ้น กับขายด้ายให้หญิงอีกคนหนึ่งค่ะ"

"เธอปั่นเองรึ?"

"ค่ะ หลวงพ่อ"

"ถ้าฉันจำไม่ผิด เธอก็เคยเรียนวิธีทำริบบิ้นเหมือนกัน"

"ค่ะ หลวงพ่อ แต่ตอนนี้แม่อาการทรุดลง ดิฉันเลยทิ้งบ้านไม่ได้ แล้วเราก็มีเงินไม่พอซื้อหูกเองด้วยค่ะ"

"แม่อาการทรุดลง! โอ! โอ! เมื่อฉันไปเยี่ยมบ้านเธอตอนอีสเตอร์ หล่อนนั่งได้แล้วนี่นา"

"ฤดูใบไม้ผลิไม่ถูกกับโรคของแม่อย่างมากเลยค่ะ ตั้งแต่มีพายุใหญ่กับแผ่นดินไหวแล้ว แม่ก็นอนซมเรื่อยมา"

"อย่าเลิกอ้อนวอนและร้องขอพระแม่มาเรียให้ช่วยปัดเป่านะ ลูกเอ๋ย แล้วก็จงเป็นเด็กดีและขยันขันแข็งเพื่อที่พระแม่มาเรียจะได้ยินคำอ้อนวอนของลูก"

หลังจากหยุดไปครู่หนึ่ง หลวงพ่อก็พูดต่อว่า "ตอนที่ลูกเดินลงมาที่ชายหาด เด็กหนุ่มกลุ่มนั้นตะโกนว่า "สวัสดี แม่สาวปากจัด!" ทำไมเขาจึงเรียกลูกยังงั้นล่ะ? ไม่ใช่ชื่อเพราะ ๆ ที่จะใช้เรียกคริสต์ศาสนิกชนที่ควรจะสุภาพเรียบร้อยเลย"

เด็กสาวหน้าแดงและตาลุกเป็นไฟ

"พวกนั้นล้อดิฉันเพราะดิฉันไม่เต้นรำหรือร้องเพลงหรือชอบคุยเหมือนผู้หญิงอื่น พวกมันไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับดิฉัน ดิฉันไม่เคยทำอะไรให้พวกมันเดือดร้อนเลย"

"แต่เธอก็ควรคบหาสมาคมกับทุก ๆ คน ให้คนอื่นเขาเต้นรำหรือร้องเพลงไปถ้าเขาชอบสนุกยังงั้น แต่การสนทนากันบ้างก็คงไม่เสียหายอะไรแม้สำหรับคนที่มีความทุกข์โศกอยู่ก็ตาม"

เธอมองไปข้างหน้าและหรี่ตาลงประหนึ่งจะให้ขนตาสีดำปิดตาของเธอเสีย เรือแล่นไปโดยที่ไม่มีใครพูดจากันสักครู่ใหญ่ ตอนนี้ดวงตะวันขึ้นมาเหนือเทือกเขา ยอดเขาวิสุเวียสลอยเด่นอยู่เหนือเมฆซึ่งยังล้อมรอบเชิงเขาไว้ และบ้านเรือนบนที่ราบของซอร์เร็นโตส่องประกายสีขาวอยู่ท่ามกลางสวนส้ม

"ช่างเขียนชาวเนเปิลส์ที่อยากแต่งงานกับเธอล่ะไม่ได้ส่งข่าวคราวมาอีกหรือ ลอเรลลา?" หลวงพ่อถาม

เธอสั่นศีรษะ

"เขามาเขียนภาพเธอตอนนั้น ทำไมเธอไม่ยอมให้เขาเขียนล่ะ?"

"จะมีประโยชน์อะไรคะ? มีหญิงอื่น ๆ ที่น่ารักกว่าดิฉันถมเถไป นอกจากนั้นใครจะรู้ได้ว่าเขาจะเอามันไปทำอะไร? เขาอาจใช้มันทำเสน่ห์ดิฉัน ทำให้ใจของดิฉันเจ็บปวด หรือทำให้ดิฉันตายเสียก็ได้ แม่บอกว่ายังงั้น"

"อย่าเชื่อเรื่องเหลวไหลยังงั้นเลย" หลวงพ่อพูดอย่างเอาจริงเอาจัง "เธออยู่ในอุ้งหัตถ์ของพระเป็นเจ้าซึ่งแม้แต่ผมเพียงเส้นเดียวก็จะไม่มีใครมาแตะต้องได้มิใช่หรือ? เธอคิดหรือว่ามนุษย์ที่มีภาพเช่นนี้อยู่ในมือจะแข็งแกร่งไปกว่าพระเป็นเจ้า? นอกจากนั้น เธอจะเห็นว่าเขามีความตั้งใจดีต่อเธอ ม่ายงั้นเขาจะต้องการแต่งงานกับเธอทำไมกัน?"

เธอไม่ตอบ

"แล้วทำไมเธอจึงปฏิเสธเขาเสีย? เขาเป็นคนดีและรูปหล่อทีเดียวแหละ ทั้งคงจะสามารถเลี้ยงดูเธอกับแม่ดีกว่าเธอที่ต้องทำมาหากินด้วยการปั่นฝ้ายเสียอีก"

"เราเป็นคนจนค่ะ" เธอพูดอย่างขมขื่น "แม่ก็ป่วยเสียนาน เราอาจจะเป็นภาระของเขาและดิฉันเองก็ไม่เหมาะสำหรับสุภาพบุรุษ เขาจะต้องอายแน่ ๆ เมื่อเพื่อน ๆ มาเยี่ยม"

"เหลวไหล หลวงพ่อบอกได้ว่าเขาเป็นคนดี นอกจากนั้น เขายังอยากย้ายมาอยู่ที่ซอร์เร็น

โตด้วย เธอคงจะหาผู้ชายอื่นเหมือนเขาซึ่งสวรรค์ประทานมาให้ช่วยเหลือเธอกับแม่ที่กำลังทุกข์ร้อนไม่ได้ง่ายนัก"

"ดิฉันไม่อยากมีสามีหรอกค่ะ?" เธอพูดด้วยความไม่พอใจนัก

"เธอตั้งใจจะบวชชีรึ?"

เธอสั่นศีรษะ

"คนเหล่านี้ทำถูกที่หาว่าเธอเป็นคนดื้อรั้น ถึงแม้ชื่อที่เขาตั้งให้เธอจะไม่เพราะนัก เธอควรคิดว่าเธอไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก และความดื้อรั้นของเธอจะทำให้ชีวิตของแม่ ความเจ็บปวดของท่านขมขื่นจนไม่อาจทนได้ เธอมีเหตุผลอะไรที่ปฏิเสธมือที่ยื่นมาให้ความช่วยเหลือเธอกับแม่? ตอบหลวงพ่อซิ ลอเรลลา!"

"ดิฉันมีเหตุผล" เธอพูดเบา ๆ อย่างลังเล "แต่ดิฉันบอกไม่ได้ค่ะ"

"บอกไม่ได้? แม้กับหลวงพ่อ? แม้กับหลวงพ่อที่เป็นผู้รับสารภาพบาปของเธอ ซึ่งเธอไว้ใจว่าเป็นผู้นึกถึงผลประโยชน์ของเธอมากกว่าอะไรหมด? หรือเธอไม่ได้คิดยังงั้น?"

เธอพยักหน้า

"ถ้างั้นก็เปิดเผยความในใจออกมาเถิดลูก ถ้าเธอเข้าใจถูก หลวงพ่อจะเป็นคนแรกที่จะสนับสนุน แต่เธอยังสาวอยู่และยังไม่มีความรู้เรื่องโลก แต่นานไปอีกหน่อยเธอจะรู้สึกเสียใจถ้าโยนความสุขทิ้งไปเสีย"

เธอชำเลืองดูเด็กหนุ่มซึ่งกำลังกรรเชียงอยู่ตอนท้ายเรือโดยดึงหมวกแก๊ปสักหลาดหลุบหน้าอย่างอาย ๆ เขากำลังดูน้ำข้างกราบเรือและดูเหมือนว่ากำลังคิดอะไรเพลินอยู่คนเดียว หลวงพ่อมองตามสายตาของเธอแล้วเอียงหูเข้าไปใกล้

"หลวงพ่อไม่รู้จักพ่อของดิฉัน" เธอกระซิบ และตาของเธอมีแววเศร้า

"พ่อของเธอ? เอ้อ หลวงพ่อเชื่อว่าเขาตายเมื่อเธออายุยังไม่ถึงสิบขวบเสียด้วยซ้ำไป พ่อของเธอเกี่ยวอะไรกับเรื่องความดื้อรั้นของเธอด้วย?"

"หลวงพ่อไม่รู้จักเขา หลวงพ่อไม่ทราบว่าเขาเป็นคนเดียวที่ทำให้แม่เจ็บปวดถึงขนาดนี้"

"เรื่องมันเป็นยังไง?"

"ก็เพราะรุนแรงกับแม่ ชอบทุบตีและเตะแม่ ดิฉันยังจำหลายคืนที่พ่อกลับถึงบ้านและอารมณ์เสียมาได้ดี แม่ไม่พูดอะไรเลย แต่จะทำตามที่พ่อต้องการทุกอย่าง แต่พ่อก็จะตีแม่จนรู้สึกว่าหัวใจของดิฉันจะแตกทำลายไปด้วย ดิฉันจะดึงผ้าคลุมเตียงมาคลุมโปงแสร้งทำเป็นหลับ

แต่ที่จริงแล้วดิฉันร้องไห้ตลอดคืน และเมื่อพ่อเห็นแม่นอนเหยียดยาวอยู่บนพื้น เขาก็จะกลายเป็นอีกคนหนึ่งในทันที จะอุ้มแม่ขึ้นมาจูบจนกระทั่งแม่ร้องออกมาเพราะหายใจไม่ออก แม่ห้ามดิฉันพูดถึงเรื่องนี้ แต่มันก็กระทบกระเทือนใจและกายแม่มากจนแม้พ่อจะตายไปหลายปีแล้ว แม่ก็ยังไม่หายป่วย และถ้าแม่ตายก่อนเวลาอันสมควร ดิฉันก็เชื่อว่าพ่อนั่นแหละเป็นตัวการ"

หลวงพ่อร่างเล็กส่ายศีรษะไปมาและดูเหมือนจะตัดสินใจไม่ถูกว่าควรจะเห็นด้วยกับผู้เล่าในตอนไหน ในที่สุดหลวงพ่อกล่าวว่า "ยกโทษให้เขาเสียเหมือนกับที่แม่ยกโทษให้เขาเถอะ อย่าให้ใจฝังอยู่กับเรื่องเศร้าเหล่านี้เลยนะ ลอเรลลา วันเวลาที่ดีกว่านี้ยังจะมีมาอีกและขอให้เธอลืมทุกอย่างเสีย"

"ดิฉันลืมเรื่องนั้นไม่ลง" เธอกล่าวและตัวสั่นด้วยความกลัว "และหลวงพ่อจะต้องทราบด้วยว่าดิฉันไม่อยากแต่งงานก็เพราะเหตุนี้ เพราะไม่อยากพึ่งใครที่จะมาตบหัวแล้วลูบหลังดิฉัน ถ้ามีใครมาทุบตีหรือจูบดิฉันเดี๋ยวนี้ ดิฉันก็รู้ดีว่าจะป้องกันตัวเองยังไง แต่แม่ป้องกันตัวเองไม่ได้ ไม่สามารถต้านทานการทุบตีหรือการจูบของพ่อได้เพราะแม่รักพ่อ และดิฉันไม่อยากรักผู้ชายให้มากจนต้องเจ็บตัวเพราะเขา"

"เอาละ แต่เธอยังเป็นเด็ก และยังพูดเหมือนกับคนที่ยังไม่รู้อะไรสักอย่างเดียวเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก เธอคิดหรือว่าผู้ชายทุกคนเป็นเหมือนพ่อของเธอ คิดหรือว่าเขาจะเอาแต่ใจตัวเองและทำกับภรรยาของเขาอย่างรุนแรงเช่นนั้น? เธอเห็นผู้ชายที่ดี ๆ ในตำบลนี้ทั่วทุกคนแล้วหรือ เธอเห็นผู้หญิงที่อยู่กินกับสามีด้วยความผาสุกทุกคนแล้วหรือ?"

"ไม่มีใครรู้ว่าพ่อประพฤติต่อแม่ยังไงเหมือนกัน เพราะแม่ยอมตายเสียสักพันครั้งยิ่งกว่าจะไปโพนทนาให้ใครฟัง ที่เป็นยังงี้ก็เพราะแม่รักพ่อ ถ้าความรักเป็นสิ่งที่ทำให้เราต้องเย็บปากเมื่อเราควรจะโวยวายขอความช่วยเหลือและทำให้เราหมดหนทางป้องกันอันตรายที่ร้ายแรงยิ่งกว่าศัตรูแล้ว ดิฉันก็ไม่อยากฝากหัวใจให้ชายคนไหนหรอกค่ะ"

"หลวงพ่อบอกแล้วว่าเธอยังเป็นเด็ก ไม่รู้ว่ากำลังพูดอะไรออกไป เมื่อถึงเวลา หัวใจของเธอก็จะถามเองว่าต้องการรักหรือไม่ แล้วความคิดทั้งหลายที่อยู่ในหัวสมองของเธอขณะนี้ก็จะไม่มีค่าอะไรเลย" และหลังจากหยุดพูดไปชั่วครู่ หลวงพ่อก็เสริมว่า "แล้วช่างเขียนคนนั้นล่ะ เธอคิดว่าเขาจะทำรุนแรงกับเธอไหม?"

"เขามีแววตาเหมือนพ่อตอนที่ขอโทษแม่และอยากกอดแม่กับพูดคำหวานกับแม่ ดิฉันรู้จักตาแบบนี้ดี มันอาจเป็นตาของคนที่ชอบทุบตีภรรยาที่ไม่เคยทำอะไรให้เขาเจ็บปวดเลยก็ได้ ดิฉันรู้สึกกลัวเมื่อเห็นตาแบบนั้นอีก"

หลังจากนั้นเธอก็นิ่งไป หลวงพ่อก็นิ่งด้วย ท่านคงนึกในใจว่าจะหาคำพูดอะไรมาหว่านล้อมเด็กสาวคนนี้ดี แต่การที่เด็กหนุ่มชาวเรือแสดงท่าทางลุกลี้ลุกลนเมื่อการสารภาพความในใจของหญิงสาวใกล้จะยุติลงทำให้หลวงพ่อต้องหุบปากนิ่ง

เมื่อคนทั้งสามมาถึงท่าเรือเล็ก ๆ ของคาปรีหลังจากเดินทางมาสองชั่วโมงแล้ว อันโตนิโยก็อุ้มหลวงพ่อลุยน้ำขึ้นบก แต่ลอเรลลาไม่ยอมรอให้เขาลุยน้ำกลับมาอุ้มเธออย่างที่เขาอุ้มหลวงพ่อ เธอถลกกะโปรงขึ้น มือขวาหิ้วรองเท้า มือซ้ายถือห่อผ้า และลุยน้ำขึ้นฝั่งอย่างทะมัดทะแมง

"วันนี้หลวงพ่ออาจจะอยู่ที่คาปรีนานหน่อย" หลวงพ่อกล่าว "จึงไม่ต้องรอหลวงพ่อ บางทีหลวงพ่ออาจจะไม่กลับก่อนพรุ่งนี้ อ้อ ลอเรลลา เมื่อกลับถึงบ้านช่วยบอกแม่ด้วยว่าหลวงพ่อฝากความคิดถึงไป หลวงพ่อจะไปเยี่ยมแม่เธอด้วยตัวเองก่อนสิ้นอาทิตย์นี้ เธอจะกลับบ้านก่อนค่ำไม่ใช่รึ?"

"ถ้าดิฉันมีโอกาส" เด็กสาวตอบและจัดกะโปรงให้เรียบร้อย

"ฉันก็ต้องกลับเหมือนกัน" อันโตนิโยพูดด้วยน้ำเสียงที่เขาคิดว่าไม่แสดงความยินดียินร้ายอะไร "ฉันจะคอยเธอจนถึงเวลาสวดอะเว มาเรีย ถ้าตอนนั้นเธอยังไม่มาก็ไม่เป็นไร"

"เธอต้องมานะ ลอเรลลา" หลวงพ่อร่างเล็กขัดจังหวะขึ้น "อย่าปล่อยให้แม่อยู่คนเดียวทั้งคืนล่ะ เธอจะต้องไปไกลไหม?"

"ไปที่สวนองุ่นในอะนาคาปรีค่ะ"

"ส่วนหลวงพ่อต้องไปคาปรี ขอพระเป็นเจ้าจงคุ้มครองเธอ แม่หนูน้อย และเธอด้วยพ่อลูกชาย"

ลอเรลลาจูบมือหลวงพ่อและกล่าวคำอำลาซึ่งหมายใจจะรวมทั้งหลวงพ่อและอันโตนิโยด้วย แต่อันโตนิโยไม่ได้รับคำอำลาที่เธอตั้งใจจะให้เขา เขาเปิดหมวกให้หลวงพ่อแต่มิได้มองดูลอเรลลา

แต่เมื่อคนทั้งสองหันหลังให้เขา ตาของเขาก็มองตามหลวงพ่อขณะที่ท่านเดินย่ำไปบนกรวดหยาบเพียงชั่วครู่ แล้วหันไปมองเด็กสาวซึ่งเลี้ยงขวาตรงไปยังลาดเขา เอามือป้องหน้ากันแดดที่ส่องลงมา ก่อนที่ทางเดินสายนั้นจะหายไปหลังกำแพงสูง เธอหยุดอยู่ครู่หนึ่งราวกับว่าจะพักเหนื่อยแล้วหันหน้ามามอง ทางเดินเลียบฝั่งทะเลอยู่ใต้ฝ่าเท้าเธอ รอบ ๆ ตัวเธอมีโขดหิน

ระเกะระกะ ทะเลมีสีครามอันนับเป็นความสวยงามที่หาดูได้ยาก-นี่เป็นภาพที่ควรหยุดมองอย่างยิ่ง บังเอิญเธอกวาดสายตามองผ่านเรือของอันโตนิโย ประสานกับสายตาของเด็กหนุ่มที่กำลังมองไปทางที่เธอยืนอยู่ คนทั้งสองทำกิริยาอาการกระดากกระเดื่องเหมือนหนึ่งจะขอโทษในสิ่งที่กระทำลงไปโดยมิได้ตั้งใจ แล้วเด็กสาวก็เม้มริมฝีปากแน่น ออกเดินทางต่อไป

บ่ายโมงแล้ว แต่อันโตนิโยก็ยังนั่งอยู่บนม้ายาวหน้าร้านอาหารสำหรับจำหน่ายแก่ชาวประมง-มาเป็นเวลาสองชั่วโมง เขาอาจมีความร้อนใจในเรื่องอะไรต่ออะไรหลายเรื่อง เพราะเขาผุดลุกผุดนั่งทุก ๆ ห้านาที เดินออกไปกลางแดดและมองดูถนนที่ไปสู่เมืองเกาะทั้งสองเมืองทางขวา-และซ้าย เขาบอกหญิงเจ้าของร้านขายอาหารว่าอากาศทำท่าจะไม่ดี จริงอยู่ตอนนี้ยังปลอดโปร่งอยู่ แต่เขารู้จักสีของท้องฟ้าและทะเลแห่งนี้ดี มันดูเหมือนกับก่อนที่จะมีพายุใหญ่คราวที่แล้วซึ่งเป็นตอนที่เขานำครอบครัวชาวอังกฤษเข้าฝั่งแทบไม่ทัน หล่อนคงจำพายุคราวนั้นได้

"จำไม่ได้หรอก" หญิงเจ้าของร้านตอบ

เอาละ ถ้ามีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก่อนค่ำ หล่อนคงจะนึกถึงเรื่องที่เขาพูดขึ้นมาได้

"ทางฟากโน้นมีคนมาเที่ยวมากไหม?" หญิงเจ้าของร้านถามหลังจากนั้นสักครู่

"ตอนนี้เพิ่งเริ่มมี ฤดูนี้กิจการไม่ค่อยดีเลย คนที่จะมาเล่นน้ำก็ยังไม่มากัน"

"ฤดูใบไม้ผลิมาถึงช้าไป เธอคงหาเงินได้มากกว่าพวกเราที่คาปรีละมัง?"

"ถ้าต้องพึ่งเรืออย่างเดียว ผมคงไม่มีเงินพอกินมักกะโรนีได้อาทิตย์ละสองมื้อหรอก ผมเพียงแต่เอาจดหมายไปส่งที่เนเปิลส์เป็นครั้งคราว หรือรับจ้างพวกที่มาตกปลาในทะเลบ้าง ก็เท่านั้นเอง แต่คุณรู้อยู่ว่าลุงของผมมีสวนส้มขนัดใหญ่และมีฐานะดีมากคนหนึ่ง 'โทนิโน' ท่านว่า 'ตราบใดที่ฉันยังอยู่ตราบนั้นแกจะไม่อดอยาก และเมื่อฉันตายไปแล้ว แกก็คงอยู่ได้อย่างสบาย' ผมเลยรอดฤดูหนาวมาได้ด้วยความช่วยเหลือของพระเป็นเจ้า'

"ลุงของเธอไม่มีลูกเลยรึ?"

"ไม่มีหรอก ท่านไม่เคยแต่งงานและไปอยู่เมืองนอกเสียนาน เพื่อหาเงินยังไงล่ะ ตอนนี้ท่านคิดจะสร้างเรือหาปลาขนาดใหญ่และให้ผมช่วยดูแล"

"ถ้างั้นเธอก็คงร่ำรวยละซี อันโตนิโย"

เด็กหนุ่มยักไหล่ "ทุกคนมีภาระจะต้องแบก" เขากล่าวแล้วลุกขึ้นอีกครั้งหนึ่งและมองขวามองซ้ายเพื่อตรวจดูอากาศทั้ง ๆ ที่รู้ดีว่าลมฟ้าอากาศจะมาจากทิศทางเดียว

"ฉันจะเอาให้เธออีกสักขวด ลุงของเธอมีเงินจ่ายนี่" หญิงเจ้าของร้านกล่าว

"แค่แก้วเดียวก็พอเพราะของคุณแรงจัง ผมซักมึนเสียแล้ว"

"มันไม่เข้าไปอยู่ในสายเลือดหรอก ดื่มสักเท่าไหร่ก็ได้ เออ ผัวฉันมาโน่นแล้ว เธอนั่งคุยกับเขาซี"

จริงสิ สามีของหล่อนกำลังลงจากภูเขาตรงมาที่ร้าน แหปากหนึ่งสะพายไหล่ สวมหมวกแก๊ปสีแดง เขาเอาปลาไปส่งให้หญิงผู้ดีคนนั้นที่ในเมืองเพื่อไว้ทำอาหารเลี้ยงหลวงพ่อร่างเล็กจากซอร์เร็นโต เมื่อเห็นเด็กหนุ่ม เขาก็โบกมือต้อนรับ แล้วนั่งลงเคียงกันบนม้ายาวและเริ่มสนทนากัน ภรรยาของเขาเอาเหล้าคาปรีขนานแท้ขวดที่สองมาเสิร์ฟก็พอดีได้ยินเสียงคนเดินมาบนพื้นทรายทางซ้ายมือ ลอเรลลานั่นเองกลับมาจากอะนาคาปรี หล่อนพยักหน้าแล้วยืนเฉย ตัดสินใจไม่ถูกว่าจะทำอะไรดี

อันโตนิโยลุกขึ้นจากม้ายาว "ผมต้องไปละ" เขากล่าว "นี่คือเด็กสาวจากซอร์เร็นโตที่มากับหลวงพ่อเมื่อเช้านี้และจะกลับไปพยาบาลแม่คืนนี้"

"เอ้อ เอ้อ ยังอีกนานกว่าจะค่ำ" ชาวประมงกล่าว "หล่อนมีเวลาพอจะดื่มเหล้าองุ่นสักแก้ว นี่แน่ะ แม่อ้ายหนู เอาแก้วมาอีกใบ"

"ขอบใจจ้ะ ดิฉันไม่ดื่มหรอก" ลอเรลลากล่าวและยังคงยืนอยู่ที่เดิมห่างจากชายทั้งสอง

"รินมาสักแก้วเถอะ แม่อ้ายหนู รินมา หล่อนขี้อายน่ะ"

"ช่างหล่อนเถอะ" เด็กหนุ่มบอก "หล่อนเป็นคนหัวรั้น ลงได้บอกว่าไม่ต้องการอะไรแล้ว ฉึงเทวดาก็เกลี้ยกล่อมหล่อนไม่ได้" กล่าวแล้วเขาก็รีบวิ่งลงไปที่เรือ แก้เชือกผูกเรือและยืนรอเด็กสาวอยู่ เธอโบกมือให้สามีภรรยาเจ้าของร้านแล้วเดินช้า ๆ ไปที่เรือ เธอมองไปรอบ ๆ ตัวก่อนประหนึ่งหวังจะได้เห็นผู้โดยสารอื่น ๆ บ้าง แต่ท่าจอดเรือว่างเปล่า พวกชาวประมงกำลังนอนหลับหรือไม่ก็กำลังตกปลาหรือทอดแห ผู้หญิงสองสามคนกับเด็ก ๆ นั่งอยู่หน้าประตูเรือนที่หลับไปก็มีและที่ปั่นฝ้ายอยู่ก็มี ส่วนนักท่องเที่ยวที่ข้ามมาในตอนเช้าก็รอให้แดดอ่อนเสียก่อนที่จะข้ามฟากกลับไป เธอจะมองอยู่นานก็ไม่ได้ เพราะก่อนจะรู้เนื้อรู้ตัว อันโตนิโยก็ตรงเข้าอุ้มเธอไปลงเรือเหมือนเด็ก ๆ ต่อจากนั้นเขาก็กระโดดลงเรือและกรรเชียงออกสู่ทะเล

เธอนั่งลงที่หัวเรือหันข้างให้เขา ทำให้เขาแลเห็นเฉพาะแต่เสี้ยวหน้าของเธอ หน้าตาของเธอตอนนี้เคร่งขรึมลงกว่าปติ ผมลุ่ยลงปรกหน้าผาก จมูกเชิดแสดงถึงความดื้อรั้น และริมฝีปากอิ่มเม้มสนิท เมื่อเรือแล่นไปอย่างเงียบ ๆ สักครู่ใหญ่ เธอก็รู้สึกว่าแสงแดดส่องถูกตัวเธอจนแทบไหม้ จึงหยิบขนมปังออกมาจากห่อผ้าแล้วเอาผ้าคลุมศีรษะ หลังจากนั้นจึงเริ่มรับประทานขนมปังเป็นอาหารมื้อเย็นเพราะเธอไม่ได้รับประทานอะไรเลยที่คาปรี

อันโตนิโยมิได้มองดูภาพนี้นานนัก เขาหยิบส้มสองผลมาจากตะกร้าใบหนึ่งที่บรรจุส้มจน

เต็มเมื่อเช้านี้และบอกว่า "เอานี่กินกับขนมปังซี ลอเรลลา อย่านึกว่าฉันตั้งใจเก็บไว้ให้เธอโดยเฉพาะ มันกลิ้งจากตะกร้าลงในเรือ ฉันมาเจอเข้าเมื่อเอาตะกร้าเปล่ามาเก็บ"

"เธอกินเองเถอะ ขนมปังก็ทำให้ฉันอิ่มได้แล้ว"
"อากาศร้อน ๆ ยังงี้ส้มจะทำให้เธอสดชื่น เธอต้องเดินมาไกล"
"ที่บนโน้นเขาเลี้ยงน้ำฉันแก้วหนึ่ง แค่นั้นก็ทำให้ฉันสดชื่นพอแล้ว"
"ก็ตามใจ" เขากล่าว แล้วเก็บส้มไว้ในตะกร้าตามเดิม

เงียบกันไปอีก ทะเลใสเหมือนกระจกเงาและแทบจะไม่ได้ยินเสียงระลอกคลื่นใต้ท้องเรือเลย แม้นกนางนวลที่ทำรังในถ้ำบนฝั่งทะเลก็ออกบินหาเหยื่ออย่างเงียบ ๆ

"เธอเอาส้มสองผลนี้ไปให้แม่ก็ได้" อันโตนิโยเริ่มพูดอีก
"ที่บ้านยังมีเหลืออยู่บ้าง ถ้าหมดเมื่อไหร่ฉันก็จะออกไปซื้อเอง"
"ทำไมเธอไม่เอาไปให้แม่และบอกว่าฉันฝากไปให้ล่ะ?"
"แต่แม่ไม่รู้จักเธอเลย"
"เอ้อ เธอก็บอกแม่ได้นี่ว่าฉันเป็นใคร"
"ฉันก็ไม่รู้จักเธอเหมือนกัน"

นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่เธอบอกว่าไม่รู้จักเขา ปีหนึ่งมาแล้ว หลังจากที่ช่างเขียนคนนั้นมาถึงซอร์เร็นโตไม่นานนัก บังเอิญอันโตนิโยกับเพื่อนหนุ่ม ๆ จากในเมืองกำลังเล่นเกมบอชเชียกันอยู่ในสนามใกล้กับถนนใหญ่ ช่างเขียนเห็นหน้าลอเรลลาเป็นครั้งแรกที่นั่น ลอเรลลาทูนเหยือกน้ำเดินผ่านไปโดยมิได้สังเกตเห็นเขา หนุ่มชาวเนเปิลส์ตะลึงเมื่อเห็นเธอ หยุดมองดูเธอเฉยอยู่ถึงแม้จะอยู่กลางวงและเพียงแต่ก้าวสักสองก้าวก็ออกพ้นวงเล่นไปได้ เขาถูกลูกโบว์ลิ่งที่โยนมากระแทกข้อเท้าของเขาเป็นการเตือนว่านี่ไม่ใช่ที่ที่จะมายืนคิดอะไรเพลินอยู่ เขามองไปรอบตัว ประหนึ่งว่าจะได้รับคำขอโทษ เด็กหนุ่มชาวเรือซึ่งเป็นคนโยนลูกโบว์ลิ่งยืนอยู่ในหมู่เพื่อนโดยไม่เอ่ยปาก นักท่องเที่ยงชาวเนเปิลส์จึงเห็นว่าสมควรหลีกเลี่ยงการกระทบกระทั่งกันด้วยคำพูดและหลบไปเสีย แต่เรื่องที่เกิดขึ้นนี้ก็เป็นที่เล่าลือกันแพร่หลายและยิ่งมีการพูดกันมากขึ้นอีกเมื่อช่างเขียนเกี้ยวพาราสีลอเรลลาอย่างเปิดเผย เมื่อเขาถามเธอว่าเธอไม่ชอบใจเขาเพราะเธอชอบเด็กหนุ่มเกเรคนนั้นหรือ เธอตอบอย่างโมโหว่า "ดิฉันไม่รู้จักเขา" และแม้กระนั้นเธอก็รู้เรื่องที่ใคร ๆ ซุบซิบกันได้ดี ตั้งแต่นั้นมา เมื่อเธอพบอันโตนิโย เธอก็จำเขาได้

ตอนนี้ทั้งสองคนกำลังนั่งอยู่ในเรือลำเดียวกันเหมือนเป็นอริกันมานานและหัวใจของ

หนุ่มสาวเต้นเหมือนคลื่นคลั่ง ใบหน้าที่แสดงอารมณ์ดีของอันโตนิโยมีสีแดงเข้ม เขาเอากรรเชียงฟาดลงไปบนคลื่นจนฟองน้ำกระเซ็นมาเปียกตัวเขา และริมฝีปากเขาสั่นระริกเหมือนอยากจะพูดถ้อยคำที่รุนแรงออกมา เด็กสาวแสร้งทำเป็นไม่เห็นอะไรทั้งสิ้นและตีหน้าเหมือนหนึ่งไร้เดียงสา เธอก้มลงที่กราบเรือเอามือกรีดน้ำเล่น ต่อจากนั้นก็ปลดผ้าคลุมศรีษะออกและทำผมเสมือนว่าเธออยู่ในเรือแต่ลำพัง ขนตาของเธอเท่านั้นที่ยังกระพริบขึ้นลง และเธอพยายามเอามือเปียกลูบแก้มให้เย็นแต่ไร้ผล

ตอนนี้ทั้งสองคนอยู่กลางทะเล มองไม่เห็นเรืออื่นสักลำเดียวไม่ว่าใกล้หรือไกล เกาะคาปรีถูกทิ้งไว้เบื้องหลัง แนวฝั่งทะเลทอดยาวอยู่ห่างไปตะคุ่ม ๆ กลางพยับแดด ไม่มีแม้กระทั่งนกนางนวลสักตัวเดียวที่จะบินผ่านมาในท้องฟ้าอันเวิ้งว้าง อันโตนิโยมองไปรอบ ๆ ตัว ดูเหมือนว่าเขาจะมีความคิดอย่างหนึ่งผุดขึ้นในสมอง สีแดงเข้มหายไปจากแก้มของเขาในทันทีและเขาวางกรรเชียงลง ลอเรลลาหันไปมองเขาโดยไม่ตั้งใจ รู้สึกเครียดแต่ไม่รู้สึกกลัว

"ฉันต้องยุติเรื่องนี้เสียที" เด็กหนุ่มพูดด้วยความโมโห "มันเกิดมานานเกินไปและฉันสงสัยเหมือนกันว่าทำไมมันไม่ทำลายฉันเสีย เธอบอกว่าไม่รู้จักฉัน? เธอยังเห็นฉันไม่พอหรือเมื่อฉันเดินผ่านเธอไปเหมือนคนบ้าที่หัวใจเต็มไปด้วยสิ่งที่ฉันต้องการจะบอกเธอ? แล้วเธอยังจะมาทำหน้าโกรธและหันหลังให้ฉันเสียอีก"

"จะมีอะไรต้องพูดกันอีกล่ะ?" เธอตอบห้วน ๆ "แน่นอน ฉันเห็นว่าเธออยากคบหาฉันเป็นเพื่อน แต่ฉันไม่อยากให้พวกปากหอยปากปูเอาเรื่องไม่เป็นสาระไปซุบซิบนินทากัน เพราะฉันไม่อยากได้เธอเป็นสามี ถึงผู้ชายอื่นก็เหมือนกัน"

"ถึงผู้ชายอื่นก็เหมือนกัน? เธอคงจะพูดยังงั้นเรื่อยไปไม่ได้ นี่เป็นเพราะเธอไม่รับรักช่างเขียนยังงั้นรึ? บา! ตอนนั้นเธอยังเป็นเด็กอยู่ สักวันหนึ่งเธอจะรู้สึกว้าเหว่แล้วจะรับเอาผู้ชายคนแรกที่เธอเห็น เด็กบ้า"

"ไม่มีใครรู้อนาคต บางทีฉันอาจเปลี่ยนใจก็ได้ มันเรื่องอะไรของแก?"

"มันเรื่องอะไร?" เขาโพล่งขึ้นมาและลุกพรวดพราดขึ้นมาจนเรือโคลง "มันกงการอะไรของฉันรึ? เธอจะถามยังงั้นได้เมื่อเธอรู้ว่าฉันมีความรู้สึกยังไง? ขอให้ผู้ชายที่เธอดีต่อเขามากกว่าฉันตายไปไม่รู้จักผุดรู้จักเกิด!"

"ฉันเคยให้สัญญาอะไรแกรึ? จะให้ฉันทำยังไงถ้ามีความบ้าเกิดขึ้นในหัวสมอง? แกมีสิทธิอะไรในตัวฉัน?"

"โอ" เขาอุทาน "มันไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษรหรอก ไม่มีทนายความคนไหนเขียนไว้เป็นภาษาละตินหรือปิดผนึกประทับตราไว้ แต่ฉันรู้ว่ายังงี้ : ว่าฉันมีสิทธิ์ในตัวเธอมากเท่ากับที่ฉันมีสิทธิ์ขึ้นสวรรค์ถ้าฉันเป็นคนดี เธอคิดว่าฉันจะไปยืนดูเธอเข้าโบสถ์กับชายอื่นได้เฉย ๆ ปล่อยให้พวกผู้หญิงเดินผ่านฉันและยักไหล่ให้ฉันยังงั้นรึ? ฉันจะทนต่อการดูถูกเหยียดหยามยังงั้นได้รึ?"

"ทำตามใจแกก็แล้วกัน ฉันไม่กลัวที่แกขู่หรอก ฉันก็จะทำตามใจฉันเหมือนกัน"

"เธอจะพูดได้ยังนี้ไม่นานหรอก" เขาพูด ตัวสั่นเทิ้ม "ฉันกล้าพอที่จะไม่ปล่อยให้ชีวิตฉันพินาศไปเพราะคนหัวดื้ออย่างเธอ รู้ไหมว่าเดี๋ยวนี้เธออยู่ในอำนาจของฉัน และฉันจะทำอะไรก็ได้ตามต้องการ"

เธอสะดุ้งเล็กน้อยและจ้องหน้าเขาเขม็ง

"ฆ่าฉันเสียก็ได้ถ้าแกกล้าทำ" เธอพูดช้า ๆ

"ฉันไม่ชอบทำอะไรครึ่ง ๆ กลาง ๆ" เขากล่าวด้วยเสียงที่อ่อนโยนลง "ในทะเลมีที่ว่างพอสำหรับเรา ฉันช่วยเธอไม่ได้หรอก เด็กน้อย" เขาพูดเหมือนเห็นอกเห็นใจและประหนึ่งว่ากำลังอยู่ในความฝัน "แต่เราก็ต้องลงไปทั้งสองคน เดี๋ยวนี้ ในเวลานี้!" เขาตะโกนและจับแขนทั้งสองของเธอในทันที แต่ครู่ต่อมาก็หดมือขวากลับ เลือดกำลังไหล เธอกัดมือเขาอย่างดุร้าย

"ฉันจะต้องทำตามใจแกรึ?" เธอร้องและผลักเขาให้ถอยไป "ดูซิว่าฉันจะอยู่ในอำนาจแกไหม" กล่าวแล้วเธอก็กระโดดจากเรือและหายไปในความลึกของทะเล

พอโผล่ขึ้นมาอีกกะโปรงก็รัดตัวเธอแนบแน่น ผมของเธอลุ่ยกระจายเพราะคลื่นและสยายลงมาปิดคอ เธอเหวี่ยงแขนว่ายน้ำจากเรือเข้าหาฝั่ง เด็กหนุ่มตกใจแทบเสียสติ เขายืนขึ้นในเรือโน้มตัวไปข้างหน้า สายตาจ้องมองเธอเหมือนหนึ่งว่าเห็นปาฏิหาริย์เกิดขึ้นต่อหน้าเขา ครั้นแล้วเขาจับกรรเชียงและกรรเชียงเรือตามเธอไปอย่างสุดกำลังที่เขามีอยู่ ในระหว่างนั้นท้องเรือมีสีแดงเพราะเลือดก็ยังไหลไม่หยุด

ในไม่ช้าเขาก็นำเรือมาเคียงเธอถึงแม้เธอจะว่ายน้ำเร็วสักแค่ไหนก็ตาม "ขอพระแม่มาเรียทรงโปรด" เขาร้อง "ขึ้นมาบนเรือเถอะ ฉันบ้าไปหน่อย พระเป็นเจ้าทรงทราบดีว่ามีอะไรมาบดบังสมองของฉัน มันแวบเข้ามาสู่สมองเหมือนสายฟ้าจากสวรรค์ ทำให้ฉันร้อนเหมือนถูกไฟเผาและไม่รู้ตัวว่าได้ทำหรือพูดอะไรไป ฉันไม่อยากขอร้องให้เธอยกโทษให้หรอก ลอเรลลา เป็นแต่อยากช่วยชีวิตเธอและขอให้เธอขึ้นมาบนเรือเสีย"

เธอยังว่ายน้ำต่อไปราวกับว่าไม่ได้ยินที่เขาพูด

"เธอไปไม่ถึงฝั่งหรอก ยังอีกตั้งสองไมล์ นึกถึงแม่ของเธอบ้าง ถ้าเธอเป็นอะไรไป แม่เธอจะต้องตายเพราะความเสียใจ"

เธอใช้สายตากะระยะทางระหว่างตัวเธอกับฝั่งแล้วว่ายมาที่เรือและเกาะกราบเรือไว้โดยไม่ตอบ เขายื่นขึ้นช่วยเธอ เสื้อแจ็กเก็ตของเขาที่วางไว้บนม้ายาวไหลลงทะเลไปเมื่อเรือเอียงเพราะน้ำหนักของเด็กสาว เธอดึงตัวเองขึ้นมาและปีนไปนั่งที่เดิมอย่างคล่องแคล่ว เมื่อเขาเห็นว่าเธอปลอดภัยแล้วก็จับกรรเชียงอีกครั้งหนึ่ง แต่เธอบิดกระโปรงและบีบน้ำออกจากผม เมื่อเธอมองดูท้องเรือก็เห็นเลือด เธอชำเลืองดูมือของเขาซึ่งกำลังจับกรรเชียงราวกับว่าไม่ได้เจ็บปวดอะไร "นี่แน่ะ!" เธอกล่าวพลางยื่นผ้าเช็ดหน้าให้เขา เขาสั่นศีรษะและกรรเชียงต่อไป ในที่สุดเธอยืนขึ้น เดินไปหาเขาและเอาผ้าเช็ดหน้าพันรอบแผลเสียจนแน่น ต่อจากนั้นก็แย่งกรรเชียงมาจากมือเขาเล่มหนึ่ง นั่งลงตรงข้ามกับเขาโดยมิได้มองหน้าเขา ตาจ้องดูกรรเชียงที่แดงไปด้วยเลือดและลงมือกรรเชียงเรืออย่างแข็งขัน ทั้งสองหน้าตาซีดเซียวและไม่ได้พูดจากัน เมื่อมาใกล้ฝั่งก็เจอพวกชาวประมงหลายคนที่กำลังลงอวนอยู่ คนเหล่านี้ทักทายอันโตนิโยและล้อเลียนลอเรลลา แต่ทั้งสองคนมิได้มองหรือพูดจาโต้ตอบแต่อย่างไร

ดวงอาทิตย์ยังลอยสูงเหนือโปรซิดาเมื่อเขาทั้งสองมาถึงท่าจอดเรือ ลอเรลลาสะบัดกะโปรง-ซึ่งเกือบจะแห้งและกระโดดขึ้นฝั่ง หญิงปั่นฝ้ายผู้ชราซึ่งเห็นคนทั้งสองออกเดินทางเมื่อตอนเช้ากำลังยืนอยู่บนหลังคา "มีอะไรไปล่ะ โทนิโน?" แกถามลงมา "ตายจริง ในเรือมีแต่เลือด"

"ไม่เป็นไรหรอก ยาย" เด็กหนุ่มตอบ "มันโดนตะปูที่โผล่ออกมาตำเอา พรุ่งนี้ก็คงหายเลือดบ้า ๆ ของผมมันไหลง่ายอยู่ด้วย เลยดูน่ากลัวกว่าที่เป็นจริง"

"ยายจะลงไปเอาสมุนไพรพอกให้นะหลาน รอหน่อยนะ"

"ไม่ต้องเป็นห่วงหรอก ยาย ผมพันแผลแล้ว พรุ่งนี้ก็ลืมมันได้ หนังของผมดี อีกไม่นาน-มันก็จะงอกออกมาปิดแผลสนิทเอง"

"อะเดียว!" ลอเรลลากล่าว และเดินไปยังทางเดินที่ทอดขึ้นลาดเนิน

"สวัสดี" เด็กหนุ่มร้องตามหลังไปโดยมิได้มองดูเธอ ครั้นแล้วเขาก็ขนเครื่องมือเครื่องใช้กับตะกร้าขึ้นจากเรือและปีนขึ้นบันไดหินไปยังกระท่อมของเขา

ในห้องสองห้องที่เขาเดินไปเดินมาไม่มีใครอีกนอกจากเขา จากหน้าต่างเล็ก ๆ ที่เปิดไว้ลมที่พัดผ่านเข้ามาทางบานเกล็ดค่อนข้างเย็นกว่าลมในทะเลและเขารู้สึกสบายที่ได้อยู่แต่ลำพัง เขายืนอยู่ข้างหน้ารูปบูชาของพระแม่มาเรียและมองดูรัศมีที่ทำเป็นรูปดาวด้วยกระดาษเงินปิด

ด้วยแป้งเปียกไว้เหนือพระเศียร แต่คิดไม่ออกว่าจะใช้คำอ้อนวอนว่ากระไรดี และเขาจะอธิษฐานขออะไรจากพระองค์ได้ในเมื่อเขาสิ้นความหวังไปเสียแล้ว?

วันนั้นดูเหมือนจะหยุดอยู่กับที่ เขาอยากจะให้มืดเสียเร็ว ๆ เพราะเหนื่อยมากและการสูญเสียเลือดไปทำให้เขาอ่อนเพลียเกินกว่าที่เขายอมรับ เขารู้สึกปวดตุบ ๆ ที่มือ จึงนั่งลงบนเก้าอี้แก้ผ้าพันแผลออก เลือดที่หยุดไหลไปแล้วกลับไหลออกมาอีกและรอบ ๆ แผลบวมขึ้นมา เขาล้างแผลอย่างระมัดระวังและแช่น้ำให้เย็นเป็นเวลานาน เมื่อยกมือขึ้นจากน้ำเขามองเห็นรอยฟันของลอเรลลาได้ถนัด "หล่อนพูดถูก" เขากล่าว "ฉันเป็นสัตว์ป่าและสมควรแล้วที่หล่อนทำกับฉันยังงี้ พรุ่งนี้ฉันจะฝากผ้าเช็ดหน้าให้กีเซ็ปเปไปคืนหล่อน เพราะฉันไม่อยากให้หล่อนมาเห็นหน้าฉันอีก" คราวนี้เขาก็เลยซักผ้าเช็ดหน้าเสียอย่างดี เอาไปตากไว้หลังจากที่เขาพันแผลเสียใหม่โดยใช้มือข้างหนึ่งกับฟันช่วยกัน ต่อจากนั้นเขาทุ่มตัวลงบนเตียงนอนและหลับตา

เขาตื่นจากภาวะครึ่งหลับครึ่งตื่นเพราะเดือนหงายและปวดมือ เขาลุกขึ้นนั่งเพื่อจะเอามือแช่น้ำให้คลายความเจ็บปวดก็พอดีได้ยินเสียงที่ประตู "นั่นใคร?" เขาอุทานและเปิดประตูออก ลอเรลลายืนอยู่ข้างหน้าเขา

เธอเข้ามาในห้องโดยไม่พูดอะไรมาก เธอปลดผ้าเช็ดหน้าที่คลุมศีรษะมาและวางตะกร้าใบเล็กลงบนโต๊ะ แล้วเธอก็ถอนใจยาว

"เธอมาทวงผ้าเช็ดหน้าละซี" เด็กหนุ่มกล่าว "ที่จริงไม่น่าลำบากหรอก เพราะพรุ่งนี้เช้าฉันจะให้กีเซ็ปเปเอาไปคืน"

"ไม่ใช่เรื่องผ้าเช็ดหน้าหรอก" เธอตอบทันควัน "ฉันขึ้นภูเขาหาสมุนไพรที่จะช่วยห้ามเลือดมาให้ นี่ไงล่ะ !" แล้วเธอก็เปิดฝาตะกร้าออก

"เธอต้องลำบากเหลือเกิน" เขากล่าวโดยไม่มีวี่แววของความเกรี้ยวกราด "เธอต้องลำบากเหลือเกิน อาการของฉันดีขึ้นมากแล้ว และถึงแม้ว่าอาการจะหนักลงก็สมน้ำหน้าฉันแล้ว เธอมาทำไมดึกดื่นป่านนี้? ถ้าใครมาเห็นเข้าล่ะ! เธอก็รู้ดีแล้วว่าเขาซุบซิบนินทากันขนาดไหนถึงแม้จะไม่รู้ว่าเขากำลังพูดอะไรอยู่ก็ตาม"

"ฉันไม่แยแสอะไรทั้งนั้น" เธอกล่าวด้วยอารมณ์รุนแรง "แต่ฉันอยากมาเห็นมือเธอแล้วเอาสมุนไพรพอกให้เพราะเธอจะใช้มือซ้ายข้างเดียวพอกเองไม่ถนัด"

"ฉันบอกแล้วว่าไม่จำเป็น"

"ถ้างั้นให้ฉันดูหน่อยเผื่อฉันจะเชื่อเธอ"

เธอจับมือของเขาโดยมิได้พูดอะไรให้ยาวความ เขาไม่ขัดขืน และเธอแก้ผ้าพันแผลออก เมื่อเห็นแผลบวมเป่ง เธอก็ขนลุกและร้องว่า "ตายจริง!"

"มันบวมนิดหน่อย" เขาบอก "อีกวันกับคืนก็คงยุบ"

เธอสั่นศีรษะ "เธอจะออกทะเลไม่ได้อีกราวอาทิตย์"

"ฉันคิดว่ามะรืนนี้ก็คงไปได้ นอกจากนั้น มันสำคัญอะไรนักหรือ?

ในระหว่างนั้นเธอหยิบอ่างมาชำระแผลให้เขาอีก ซึ่งเขาก็ยอมให้เธอทำเหมือนเด็กว่าง่าย หลังจากนั้นเธอก็เอาสมุนไพรพอก ทำให้ความเจ็บปวดบรรเทาลงได้ในทันที เธอพันมือของเขาอีกด้วยผ้าที่เธอเตรียมมาด้วย

เมื่อพันแผลเสร็จแล้ว เขากล่าวว่า "ขอบใจมาก ฟังนี่นะ ถ้าเธออยากให้ฉันสบายใจ ก็ช่วยยกโทษให้ฉันด้วยเพราะวันนี้ฉันควบคุมความบ้าคลั่งไว้ไม่อยู่และขอให้ลืมทุกอย่างที่ฉันพูดและทำเสีย ฉันไม่รู้ตัวหรอกว่ามันเกิดขึ้นได้ยังไง จริง ๆ นะ มันไม่ใช่ความผิดของเธอเลย ฉันขอรับรองว่าแต่นี้ไปจะไม่พูดอะไรให้ขัดใจเธออีก..."

"ฉันต่างหากล่ะที่จะต้องขอโทษ" เธอพูดขัดขึ้น "ฉันควรอธิบายให้เธอเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ แทนที่จะนิ่งเสียยังงั้น แล้วก็แผลของเธอ...."

"เธอทำเพื่อป้องกันตัวน่ะ และถึงเวลาแล้วที่ฉันควรรู้จักควบคุมสติอารมณ์ของตัวเองเสียที และอย่างที่ฉันว่านั่นแหละ มันเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยเท่านั้น อย่าพูดเรื่องการยกโทษกันอีกเลย เธอทำบุญคุณให้ฉันด้วยซ้ำไปและฉันขอบใจที่เธอได้ทำยังงั้น กลับไปนอนเสียเถอะ แล้วก็นั่น - นั่นคือผ้าเช็ดหน้าของเธอ เอาคืนไปเสียด้วย"

เขายื่นผ้าเช็ดหน้าให้เธอ แต่เธอก็ยังยืนเฉยอยู่ ดูเหมือนว่ากำลังมีความขัดแย้งภายในใจ ในที่สุดเธอกล่าวว่า "เสื้อเธอก็หายไปตัวหนึ่งเพราะฉัน ฉันรู้ว่าเงินค่าขายส้มอยู่ในกระเป๋าเสื้อตัวนั้น ฉันมาคิดถึงเรื่องนี้เมื่อตอนเดินกลับบ้าน แต่ตอนนี้ฉันยังใช้หนี้ให้เธอไม่ได้หรอกเพราะเราไม่มีเงิน หรือถ้าจะมี มันก็เป็นของแม่หมด แต่นี่คือกางเขนเงินที่ช่างเขียนทิ้งไว้บนโต๊ะที่บ้านครั้งสุดท้ายที่เขามาเยี่ยมเรา ฉันไม่เคยดูมันเลยตั้งแต่นั้นมาและไม่อยากให้มันนอนอยู่ในหีบเฉย ๆ ถ้าเธอเอาไปขาย - แม่บอกในตอนนั้นว่าราคาคงหลายเปียสเตอร์ - ก็พอช่วยทุนของเธอได้บ้าง ถ้ายังขาดอยู่อีก ฉันจะปั่นฝ้ายตอนกลางคืนเมื่อแม่หลับแล้ว"

"ฉันไม่ต้องการอะไรหรอก" เขาพูดห้วน ๆ และคืนกางเขนอันใหม่ให้เธอ

"เธอต้องรับไว้" เธอกล่าว "ใครจะรู้ได้ว่าเธอต้องหยุดทำมาหากินเพราะมือข้างนี้ไปอีกนานเท่าไหร่? รับไว้เถอะนะ ฉันไม่อยากเห็นมันอีก"

"ถ้างั้นโยนทิ้งทะเลเสียก็แล้วกัน"

"แต่ฉันไม่ได้ให้เธอในฐานะที่เป็นของกำนัลหรอก มันไม่มีอะไรมากไปกว่าที่มันเป็นสิทธิของเธอและเป็นสิ่งที่ฉันเป็นหนี้เธอ"

"สิทธิหรือ? ฉันไม่มีสิทธิที่จะได้อะไรจากเธอทั้งนั้น ถ้าเราเจอกันอีกในอนาคต ฉันจะพอใจมากถ้าเธอไม่มองหน้าฉัน เพื่อฉันจะได้ไม่นึกถึงความผิดที่ทำไว้กับเธอ เอาละ ราตรีสวัสดิ์และขอให้เรายุติกันแค่นี้"

เขาวางผ้าเช็ดหน้าลงในตะกร้าของเธอและวางกางเขนข้าง ๆ ผ้าเช็ดหน้า แล้วปิดฝาตะกร้าเสีย เมื่อเขาเงยหน้าขึ้นมองเธอก็ต้องตกตะลึง หยดน้ำใส ๆ ไหลลงมาตามแก้ม แต่เธอไม่พยายามเช็ดมัน

"มารีญา ซันติสสิมา!" เขาร้อง "เธอไม่สบายรึ? เธอตัวสั่นตั้งแต่หัวถึงเท้า"

"ไม่เป็นอะไรหรอก" เธอกล่าว "ฉันอยากกลับบ้าน!" และเดินเซไปที่ประตู เธอร้องไห้อีกพักหนึ่งและซบหน้ากับบานประตูแล้วร้องไห้เสียงดังขึ้น ๆ ทุกที แต่ก่อนที่เขาจะเข้าไปปลอบเธอ เธอก็หันกลับมาในทันทีและกอดคอเขาไว้

"ฉันทนไม่ได้" เธอร้องและรัดคอเขาแน่นเหมือนคนกำลังจะตายที่ยึดความมีชีวิตไว้ "ฉันทนฟังเธอพูดกับฉันด้วยถ้อยคำที่ไพเราะและบอกให้ฉันกลับทั้ง ๆ ที่ยังมีความรู้สึกผิดอยู่ในใจไม่ได้หรอก ตีฉัน เหยียบฉันไว้ใต้เท้าเธอ ด่าฉันซี! หรือว่าถ้าเธอรักฉันจริงแม้หลังจากที่ฉันทำกับเธออย่างรุนแรงแล้ว ก็เอาตัวฉันไว้และทำอะไรกับฉันก็ได้ตามใจเธอ แต่อย่าให้ฉันกลับบ้านแบบนี้เลย!" เสียงสะอื้นอย่างรุนแรงดังขึ้นมาขัดจังหวะอีกครั้งหนึ่ง

เขากอดเธอไว้และพูดอะไรไม่ออกไปครู่หนึ่ง "ฉันรักเธอไหม?" เขากล่าวในที่สุด "พระมารดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ของพระเป็นเจ้า! เธอคิดว่าแผลเล็ก ๆ เท่านี้จะทำให้เลือดในหัวใจของฉันแห้งไปรึ? เธอไม่รู้สึกว่าหัวใจของฉันเต้นอยู่ในอกเหมือนกับว่ามันจะแล่นออกไปหาเธอหรอกรึ? ถ้าเธอพูดยังงี้เพื่อทดสอบฉันหรือเพราะสงสารฉันก็จงกลับไปเถอะและฉันก็จะลืมเรื่องนั้นเสียด้วย เธอต้องไม่คิดว่าเธอเป็นหนี้ฉันเพราะเธอรู้ดีว่าฉันมีทุกข์สักแค่ไหน"

"เปล่าหรอก" เธอพูดอย่างหนักแน่นและเงยหน้าขึ้นจากไหล่ของเขามองหน้าเขาด้วยตาที่ยังนองด้วยน้ำตา "ฉันรักเธอและขอให้ฉันสารภาพว่าฉันกลัวมานานและได้ต่อสู้อย่างดื้อรั้นมานานแล้ว และตอนนี้ฉันอยากจะเปลี่ยนนิสัย เพราะฉันไม่อาจทนได้อีกที่จะไม่มองดูเธอเมื่อเธอเดินผ่านฉันตามถนน ตอนนี้ฉันอยากจูบเธอด้วย" เธอกล่าว "เพื่อเธอจะได้บอกตัวเองได้เมื่อเกิดความสงสัยขึ้นมาว่า : หล่อนจูบฉันและลอเรลลาไม่เคยจูบใครเลยนอกจากจะต้องการเขาเป็นสามี?"

เธอจูบเขาสามครั้งและผละออกจากอกเขา กล่าวว่า "ราตรีสวัสดิ์ ยอดรัก ไปนอนเสียเถอะ รักษามือให้หายและไม่ต้องมาส่งฉันหรอก เพราะฉันไม่กลัวใครทั้งนั้นนอกจากเธอ"

กล่าวแล้วเธอก็เดินออกประตูหายไปในเงามืดของกำแพง แต่เขายืนอยู่ที่หน้าต่างเป็นเวลานาน มองออกไปสู่ทะเลซึ่งดวงดาวกำลังเต้นระยิบระยับอยู่บนผิวน้ำ

เมื่อหลวงพ่อร่างเล็กออกจากสถานที่สำหรับสารภาพซึ่งลอเรลลานั่งคุกเข่าอยู่เป็นเวลานาน ท่านก็ยิ้ม "ใครเล่าจะคิด" หลวงพ่อพูดกับตัวเอง "ว่าพระเป็นเจ้าจะทรงเมตตาเด็กสาวที่แสนประหลาดคนนี้เร็วถึงขนาดนี้? และอาตมาจะต้องตำหนิตัวเองที่ไม่ได้กำราบปีศาจแห่งความดื้อรั้นตนนี้อย่างจริงจัง แต่สายตาของเราที่มองวิถีทางแห่งสวรรค์นั้นสั้นนัก เอาละขอพระเป็นเจ้าจงอำนวยพรแก่หนุ่มสาวคู่นี้และขอให้อาตมาได้มีชีวิตอยู่เห็นวันที่ลูกชายคนหัวปีของลอเรลลากรรเชียงเรือนำอาตมาข้ามทะเลแทนพ่อของแก โอ แม่คนปากจัดของอาตมา!"

คำอธิบาย

ผู้ประพันธ์สร้างฉากของเรื่อง "เนื้อคู่" ด้วยการบรรยายให้เราทราบตั้งแต่ย่อหน้าแรกว่าเหตุการณ์ในเรื่องนี้เกิดขึ้นในหมู่บ้านชาวประมงแห่งซอร์เร็นโตและบริเวณใกล้เคียง เมื่อเราอ่านเรื่อย ๆ ไปก็จะทราบว่าฉากในเรื่องนี้รวมเอาเกาะคาปรีอันมีชื่อเสียงเข้าไปด้วย ดินแดนในประเทศอิตาลีบริเวณนี้มีชื่อเสียงว่าเป็นสถานที่อันสวยงาม น่าจะสร้างบรรยากาศโรแมนติก และเรื่องนี้ก็จบลงเช่นนั้น คือจบอย่างที่หนุ่มสาวซึ่งเป็นตัวละครในเรื่องเข้าใจกันและรักกันในที่สุด ที่เรียกว่า happy ending

นอกจากการบรรยายแล้ว ผู้ประพันธ์ยังใช้ภาษาถิ่นในการสร้างฉาก เช่น ใช้คำอำลาว่า

"อะเดียว" ใช้คำอุทานว่า "มารียา ซันติสสิมา" อันเป็นภาษาอิตาเลียน ยิ่งกว่านั้นยังใช้คำว่า "คาร์ลิโน" อันเป็นมาตราเงินที่ใช้กันในเนเปิลส์และซิซิลีด้วย (carlino เป็นเหรียญเงินขนาดเล็ก มีอัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับสี่เพ็นนีของเงินอังกฤษ)

เหตุการณ์สำคัญของเรื่องนี้เกิดขึ้นภายในวันเดียว คือตั้งแต่ "ตะวันยังไม่ขึ้น" ไปจนถึงกลางคืนวันเดียวกัน

ท้องทะเลอันราบเรียบและเกาะเล็กเกาะน้อยช่วยกันสร้างบรรยากาศโรแมนติก และเมื่ออันโตนิโยกับลอเรลลาอยู่ในเรือสองต่อสองห่างจากฝั่ง "มองไม่เห็นเรืออื่นสักลำเดียวไม่ว่าใกล้หรือไกล" อันโตนิโยก็ถือโอกาสปลุกปล้ำลอเรลลา แสดงว่าฉากมีอิทธิพลต่อตัวละคร ถ้าเปลี่ยนฉากไปเป็นอย่างอื่นเสีย ตัวละครคงไม่ได้รับอิทธิพลเช่นนี้

คำถาม

1. เรื่องนี้ใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องประเภทใด ถ้าให้หลวงพ่อเป็นผู้เล่าจะมีผลอย่างไร
2. เรื่องนี้มีความขัดแย้งประเภทใดบ้าง ตอนใด
3. ผู้ประพันธ์สร้างตัวละครสำคัญด้วยวิธีใด ยกข้อความประกอบคำตอบของท่าน
4. ตัวละครสำคัญเป็นตัวละครประเภทสถิตหรือประเภทพลวัต ถ้าเป็นประเภทหลัง ท่านเห็นว่ามีเหตุผลเพียงพอที่ตัวละครเปลี่ยนลักษณะนิสัยหรือไม่ อธิบาย
5. เหตุใดลอเรลลาจึงไม่ยอมแต่งงานกับช่างเขียนชาวเนเปิลส์.